

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.02.2018
14.03.2019
RT I, 28.12.2017, 28

Taimkaitseseadus¹

Vastu võetud 21.04.2004

[RT I 2004, 32, 226](#)

jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.12.2005	RT I 2005, 68, 530	01.01.2006
01.06.2006	RT I 2006, 28, 211	01.07.2006
12.03.2008	RT I 2008, 15, 108	01.11.2008
21.05.2008	RT I 2008, 23, 150	01.07.2008
21.05.2008	RT I 2008, 23, 150	01.01.2009
06.11.2008	RT I 2008, 49, 271	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
10.06.2009	RT I 2009, 34, 224	27.06.2009, osaliselt 01.01.2010
16.09.2009	RT I 2009, 48, 321	23.10.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
20.05.2010	RT I 2010, 29, 151	20.06.2010
15.09.2010	RT I 2010, 72, 542	15.10.2010
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
17.11.2011	RT I, 25.11.2011, 3	26.11.2011, osaliselt 26.11.2013
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja 01.11.2014; jõustumisaeg osaliselt muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
23.10.2013	RT I, 05.11.2013, 1	15.11.2013, osaliselt 01.06.2015
05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.11.2014	RT I, 04.12.2014, 3	01.01.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 5	01.07.2015
11.06.2015	RT I, 30.06.2015, 4	01.09.2015, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ⁴ lõike 2 alusel asendatud sõna

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab taimetervisenõuded ja taimekaitsevahenditele esitatavad nõuded, mis tagavad taimekaitsevahendite ohutuse inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale, samuti taimekaitsevahendite esitatavad nõuded ning riikliku järelevalve teostamise alused ja ulatuse.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(3) Geneetiliselt muundatud organisme sisaldavale taimekaitsevahendile kohaldatakse käesoleva seaduse nõudeid, arvestades geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise seaduses sätestatud.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib oma pädevuse piires kehtestada taimetervisenõuete ning taimekaitsevahendite ja -seadmete ning nende kasutamise kohta esitatavate nõuete kohaldamiseks õigusakti küsimuses, mille otsustamise õigus on Euroopa Liidu õigusakti kohaselt liikmesriigil.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 2. Teavitamine

Sellise ohtliku taimekahjustaja avastamisest, taimekaitsevahendi loast, taimekaitsevahendite tehnilise kontrolli tegijast ja toimingust, millest teavitamine on ette nähtud Euroopa Liidu õigusaktis, teavitab Euroopa Komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ning Maaeluministeeriumi kirjalikult Põllumajandusamet.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 2¹. Pädev asutus

Pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1–50) artikli 3 punkti 30 tähenduses on Põllumajandusamet, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 2². Otsuse kättetoimetamine

Kui käesoleva seaduse alusel tehtud otsus toimetatakse kätte posti teel, võib selle kätte toimetada lihtkirjaga, tähtkirjaga või väljastusteatega tähtkirjaga.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

2. peatükk TAIMETERVIS

1. jagu Taim, taimne saadus ja ohtlik taimekahjustaja

§ 3. Taim ja taimne saadus

(1) Taim käesoleva peatüki tähenduses on elus taim ja elusa taime osa, sealhulgas seeme.

(2) Seemnena käsitatakse käesolevas seaduses botaanilises tähenduses seemet, mis on ette nähtud külvamiseks.

(3) Taimeosadeks käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) botaanilises tähenduses viljad, välja arvatud sügavkülmutatult;
- 2) köögiviljad, välja arvatud sügavkülmutatult;
- 3) mugulad, mugulsibulad, sibulad, risoomid ja muud varreteisendid;
- 4) lõikelilled ja lõikeroheline;
- 5) langetatud puud koos lehtedega;
- 6) lehtedega oksad;
- 7) taimsed koekultuurid.

(4) Taimne saadus käesoleva peatüki tähenduses on töötlemata või esmatöödeldud taimse päritoluga aines, mis ei ole käesoleva paragrahvi tähenduses taim, kuid mille kaudu võib levida taimekahjustaja.

(5) Käesolev seadus käsitleb puitu taimse saadusena üksnes siis, kui sellel on vähemalt osaliselt säilinud looduslik kumer pind või kui see esineb saematerjali, laastude, tükkide, saepuru ja puidujäätmete, puidust pakkematerjali, tugipostide, kaubaaluste ning separeerimismaterjalina.

(6) Istutamine on taime kasvukohale paigutamine taime kasvamiseks, paljunemiseks või paljundamiseks.

(7) Istutamiseks ettenähtud taimed on sellised, mis:

- 1) on juba istutatud ning mis pärast Eestisse toimetamist või müügiks pakkumist jäävad oma kohale või istutatakse ümber;
- 2) Eestisse toimetamise või müügiks pakkumise ajaks ei ole istutatud, kuid mida kavatakse pärast Eestisse toimetamist või müügiks pakkumist istutada.

§ 3¹. Kaubasaadetus ja partii

(1) Kaubasaadetus käesoleva seaduse tähenduses on taimede, taimsete saaduste või muude objektide partii või partiid, mida toimetatakse riigisiselt või ühest riigist teise ja mille kohta on väljastatud fütosanitaarsertifikaat, kaubaarve või muu saatetokument.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(2) Partii käesoleva seaduse tähenduses on ühesuguse koostise ja päritoluga kauba ühik.
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 4. Ohtlik taimekahjustaja

(1) Ohtlik taimekahjustaja on taime või taimse saaduse taime- või loomariiki kuuluv kahjustaja, samuti viirus, mükoplasma või muu haigustekitaja.

(2) Ohtliku taimekahjustajana käsitatakse nii Eestis mitteesinevat kui ka esinevat taimekahjustajat, mille leviku üle teostatakse järelevalvet ja mille suhtes on tõrjeabinõude rakendamine kohustuslik.

(3) Ohtlike taimekahjustajate nimekirja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud nimekirjas loetletakse ohtlikud taimekahjustajad, mille:

- 1) Eestisse toimetamine ja siin levitamine on keelatud;
- 2) Eestisse toimetamine ja siin levitamine taime, taimse saaduse või muu objektiga on keelatud.

(5) Ohtliku taimekahjustajana käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse ka käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud nimekirjas loetlemata taimekahjustajat, mille esinemine tuvastatakse Eestis esmakordselt ning mis võib põhjustada olulist majanduslikku kahju.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

2. jagu Taimetervise kaitse korraldus

§ 5. Taimetervis

(1) Taimetervis käesoleva seaduse tähenduses on taime, taimse saaduse ning maatüki, mulla, istanduse, külvi, taime kasvusubstraadi ja ohtliku taimekahjustajaga saastuda võiva objekti (edaspidi *muu objekt*) seisund.

(2) Taim, taimne saadus ja muu objekt on kas ohtlikust taimekahjustajast vaba või sellega saastunud, saastumisohus või saastumiskahtlane.

(3) Taim, taimse saaduse või muu objekti, millele on levinud ohtlik taimekahjustaja, tunnistab vaatlusandmete ja muude asjakohaste andmete põhjal saastunuks Põllumajandusamet.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Saastunuks tunnistatud taime, taimse saaduse või muu objekti läheduses asuv maatükk, hoone või rajatis, kus leidub ohtliku taimekahjustaja levikuks sobivaid taimi, on saastumisohus. Saastumisoht püsib kuni ohtliku taimekahjustaja hävitamiseni.

(5) Saastumiskahtlane on taim, taimne saadus või muu objekt, mille on vaatlusandmete ja muude asjakohaste andmete põhjal selliseks tunnistanud Põllumajandusamet. Samuti on saastumiskahtlane saastunud taime, taimse saaduse või muu objektiga kokku puutunud asi, millele ohtlik taimekahjustaja võis levida, või koht, kuhu

on saastunud taim, taimne saadus või muu objekt viidud. Saastumiskahtlus püsib kuni järelevalvetulemuste selgumiseni, mis kinnitavad saastatust või ohtliku taimekahjustaja puudumist, või kuni tõrjeabinõude rakendamise kohustuse lõppemiseni.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 6. Taimetervisenõuded

(1) Taim, taimne saadus ja muu objekt peavad olema vabad ohtlikest taimekahjustajatest.

(2) [Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(3) Kaubasaaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes on märgitud kaubasaajana fütosanitaarsertifikaadile.

(4) Nõuded taime, taimse saaduse või muu objekti päritolu, omaduste ja töötlemisviisi kohta taime, taimse saaduse või muu objekti tootmisel, ladustamisel, ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisel ja turustamisel või muul etapil kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud nõuete täitmata jätmise korral tunnistatakse taim, taimne saadus või muu objekt saastumiskahtlaseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõude täitmise peab tagama isik, kelle valduses on taim, taimne saadus või muu objekt, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(6) Turustamine käesoleva peatüki tähenduses on taimede, taimsete saaduste ja muude objektide müügiks pakkumine, müümine ning muul viisil tasuta või tasu eest üleandmine.

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 7. Ohtliku taimekahjustaja levitamise keeld

(1) Ohtlikku taimekahjustajat levitada on keelatud.

(2) Ohtliku taimekahjustaja levitamisenä käsitatakse ka selle levikuks soodsate tingimuste loomist, mis väljendub ohtlikust taimekahjustajast teatamata või tõrjeabinõude rakendamata jätmises.

(3) Isik, kes teadlikult levitab ohtlikku taimekahjustajat, on kohustatud hüvitama selle tõrje kulud ja tekitatud kahju.

§ 8. Ohtlikust taimekahjustajast teatamine

Isik, kes tuvastab ohtliku taimekahjustaja esinemise või kes kahtlustab ohtliku taimekahjustaja esinemist, peab sellest viivitamata teatama Põllumajandusametile.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 9. Ohtliku taimekahjustaja tõrjeabinõu

(1) Ohtliku taimekahjustaja esinemise, saastumiskahtluse või saastumisohu korral tuleb rakendada käesolevas seaduses või selle alusel või asjakohases Euroopa Liidu õigusaktis kehtestatud tõrjeabinõusid.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

(2) Ohtliku taimekahjustaja tõrjeabinõuna käsitatakse selle taimekahjustaja leviku vältimiseks rakendatavat piirangut või taimekahjustaja hävitamist ettenähtud viisil.

(3) Ohtliku taimekahjustaja tõrjeabinõu on:

1) tähtajaline viljeluspiirang;

2) resistentse kultuuri või sordi valiku kohustus;

3) saastunud, saastumisohus või saastumiskahtlase taime, taimse saaduse või muu objekti kasutamise ja turustamise keeld;

4) saastunud, saastumisohus või saastumiskahtlase taime, taimse saaduse või muu objekti kasutamise piirang;

5) saastunud või saastumiskahtlase taime, taimse saaduse või muu objekti puhastamise või hävitamise kohustus;

6) tõrje korraldamise kohustus;

7) peremeestaimede hävitamise kohustus;

8) saastunud või saastumiskahtlase hoone ja rajatise või muu objekti desinfitseerimise kohustus.

(4) Ohtliku taimekahjustajaga saastunud, saastumisohus või saastumiskahtlasel taimel, taimsel saadusel või muul objektil leiduva ohtliku taimekahjustaja liigile kohased tõrjeabinõud kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

(5) Ohtliku taimekahjustaja puhul, mille liigile kohased tõrjeabinõud on kehtestatud käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel või asjakohases Euroopa Liidu õigusaktis, otsustab taimekahjustaja liigile kohase tõrjeabinõu rakendamise Põllumajandusamet, määrates kindlaks tõrjeabinõu rakendamise ulatuse. Ohtliku taimekahjustaja puhul, mille liigile kohaseid tõrjeabinõusid ei ole õigusaktiga kehtestatud, otsustab taimekahjustaja liigile kohase käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tõrjeabinõu rakendamise Põllumajandusamet, võttes arvesse taimekahjustaja bioloogiat ja levikuviisi ning määrates kindlaks tõrjeabinõu rakendamise ulatuse.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 10. Kaitstav piirkond

(1) Kaitstav piirkond on Euroopa Komisjoni poolt selleks tunnistatud piirkond, kus ohtlik taimekahjustaja ei ole kohastunud ega esine, kuid kus on oht selle levimiseks soodsate ökoloogiliste tingimuste või teatud põllu- ja metsakultuuride tõttu.

(2) Ohtlik taimekahjustaja loetakse kohastunuks, kui asjakohased tõrjeabinõud ei ole osutunud tõhusaks kahe aasta jooksul.

(3) Piirkonna kaitstavaks tunnistamiseks esitab Põllumajandusamet Euroopa Komisjonile avalduse koos järelvalvetulemustega, mis tõendavad, et asjakohases piirkonnas ei esine ohtlikku taimekahjustajat.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Ohtliku taimekahjustaja leviku ja kohastumise vältimiseks võib, lähtudes sellest taimekahjustajast ja kaitstava piirkonna asukohast, taime, taimesaaduse, muu objekti või mesilaspere kaitstavasse piirkonda toimetada üksnes kaitstava piirkonna taimetervisenõudeid järgides. Taimetervisenõuded kehtestatakse nende taimede, taimsete saaduste, muude objektide ja mesilaspere kohta, millega ohtlik taimekahjustaja võib levida.

(5) Kaitstava piirkonna taimetervisenõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 11. Kahjustajavaba piirkond

(1) Kahjustajavaba on piirkond, kus on järelvalve tulemusena kindlaks tehtud, et taimekahjustajat ei esine, ja mille seisundit nõuetekohaselt säilitatakse.

(1¹) Põllumajandusamet võib tunnistada piirkonna kahjustajavabaks, kui kahe aasta järelvalve tulemusena on kindlaks tehtud, et taimekahjustajat ei esine, või isiku taotluse alusel käesoleva paragrahvi lõikes 3 kehtestatud korras.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Isik, kes soovib piirkonna kahjustajavabaks tunnistamist, peab esitama sellekohase taotluse Põllumajandusametile.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Piirkonna kahjustajavabaks tunnistamise taotlemise nõuded, taotluse esitamise ja menetlemise korra, kahjustajavaba piirkonna nõuded ning piirkonna kahjustajavabana säilitamise korra ja nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4) Otsuse piirkonna kahjustajavabaks tunnistamise või põhjendatud otsuse taotluse rahuldamata jätmise kohta teeb Põllumajandusamet. Otsus toimetatakse isikule kätte 10 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotlus jäetakse rahuldamata, kui riikliku järelvalve tulemuste ja muude asjakohaste tõendite alusel selgub, et piirkond ei vasta kahjustajavaba piirkonna kohta esitatavatele nõuetele.
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 12. Ohtlike taimekahjustajate ja nende peremeestaimede kasutamine sordiaretuseks, katseteks ning muuks teadustööks

(1) Põllumajandusameti eriloal on lubatud sordiaretuseks, katseteks ja muuks teadustööks Eestisse toimetada ning riigisiselt edasi toimetada ohtlikke taimekahjustajaid ja nende peremeestaimi sordiaretajatel, teadus- ja arendusasutustel ning Põllumajandusuuringute Keskusel, kui nad järgivad taimetervisenõudeid.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1¹) Põllumajandusamet võib eriloo andmisest keelduda või eriloo andmise otsuse kehtetuks tunnistada, kui sordiaretaja, teadus- ja arendusasutus või Põllumajandusuuringute Keskus on jätnud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taimetervisenõuded täitmata.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(1²) Eriloo andmise, eriloo andmisest keeldumise või eriloo kehtetuks tunnistamise otsus tehakse 60 päeva jooksul taotluse saamisest arvates. Otsus toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(2) Ohtlike taimekahjustajate ja nende peremeestaimede leviku vältimiseks väljapoole sordiaretuseks, katseteks või muuks teadustööks ettenähtud kohta kehtestab **Vabariigi Valitsus** ohtlike taimekahjustajate ja nende peremeestaimede Eestisse toimetamise ja riigisiselt edasitoimetamise ning sordiaretuses, katsetes ja muus teadustöös kasutamise nõuded ja eriloo väljastamise korra.

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

(3) Sordiaretaja, teadus- ja arendusasutus ning Põllumajandusuuringute Keskus peavad ohtlike taimekahjustajate ja nende peremeestaimede käitlemise üle arvestust, kogudes ja säilitades sellekohaseid andmeid.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(4) Iga aasta 1. augustiks esitavad sordiaretaja, teadus- ja arendusasutus ning Põllumajandusuuringute Keskus Põllumajandusametile andmed selliste ohtlike taimekahjustajate ja nende peremeestaimede kohta, mida kasutati käitlemisel andmete esitamise aastale eelnenud aasta 1. juulist kuni andmete esitamise aasta 30. juunini, ning nende koguste kohta.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

3. jagu

Taimetervise kaitse erijuhud

§ 13. Tõrjeabinõude rakendamine riigimaal, riigimetsas ja munitsipaalmaal

(1) Riigimaal, mida ei ole kasutusse antud, korraldab tõrjeabinõude rakendamise Põllumajandusamet selleks ettenähtud vahendite arvel.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Riigimetsas, mida ei ole kasutusse antud, korraldab tõrjeabinõude rakendamise Keskkonnaamet selleks ettenähtud vahendite arvel.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(3) Munitsipaalmaal, mida ei ole kasutusse antud, korraldab tõrjeabinõude rakendamise valla- või linnavalitsus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhul kehtestab tõrjeabinõude rakendamise ja selle rahastamise korra valdkonna eest vastutav minister.

§ 14. Tõrjeabinõude rakendamine isiku eest

Kui käesoleva seaduse § 6 lõikes 5 nimetatud isik ei täida oma kohustusi tõrjeabinõude rakendamisel, mistõttu võib ohtliku taimekahjustaja ulatuslik levik põhjustada olulist majanduslikku kahju, korraldab isiku eest tõrjeabinõude rakendamist Põllumajandusamet asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 15. Tõrjeabinõude rakendamise kulude hüvitamine

(1) Ohtliku taimekahjustaja liigi kohta seaduses, määruses, haldusaktis või Euroopa Komisjoni otsuses kehtestatud tõrjeabinõude rakendamise kulud hüvitatakse riigieelarvest kuni 100 protsendi ulatuses. Kulud hüvitatakse isikule, kes toodab taimi, taimseid saadusi või muid objekte.

(2) Tõrjeabinõude rakendamise kulud hüvitatakse maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

4. jagu

Fütosanitaarsertifikaat ja taimepass

§ 16. Fütosanitaarsertifikaat

Fütosanitaarsertifikaat on taime, taimse saaduse või muu objekti taimetervisenõuete kohasust tõendav dokument, mis väljastatakse taime, taimse saaduse või muu objekti Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamise korral.

§ 17. Fütosanitaarsertifikaadi väljastamine

(1) Fütosanitaarsertifikaadi väljastab Põllumajandusamet kaubasaadetise kohta.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Fütosanitaarsertifikaat või reekspordi fütosanitaarsertifikaat väljastatakse, kui isik on tasunud riigilõivu ning käesoleva seaduse ja sihtriigi taimetervisenõuded on täidetud.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Fütosanitaarsertifikaat ei tohi olla väljastatud rohkem kui 14 päeva enne kaubasaadetise Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamist.

(4) Põllumajandusamet väljastab reekspordi fütosanitaarsertifikaadi, kui kaubasaadetis on pärast Eestisse toimetamist ümber pakitud, ladustatud, osadeks jaotatud, teise kaubasaadetisega liidetud või läbinud muu taolise protseduuri või kui kaubasaadetise Eestis asumise ajal on fütosanitaarsertifikaadi väljastamisest möödunud rohkem kui 14 päeva. Reekspordi fütosanitaarsertifikaadi juures peab olema päritoluriigi fütosanitaarsertifikaat või selle koopia.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(5) [Kehtetu -RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

(6) Fütosanitaarsertifikaadi ja reekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljastamiseks sihtriigi nõudmisel tehtavate analüüside eest tasub kauba Eestist ühendusevälisesse riiki toimetaja.
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 18. Fütosanitaarsertifikaadi kehtivus

Fütosanitaarsertifikaat kehtib selle kaubasaadetise nõuetekohasuse tõendamiseks, mille kohta fütosanitaarsertifikaat on väljastatud.

§ 19. Fütosanitaarsertifikaadi kasutamine

(1) Fütosanitaarsertifikaat peab olema kaubasaadetise juures seni, kuni sihtriigi pädev asutus selle ära kontrollib. Kaubasaadetis peab olema identifitseeritav.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Fütosanitaarsertifikaadi väljastaja kinnitamata muudatuste või parandustega fütosanitaarsertifikaat on kehtetu.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Fütosanitaarsertifikaadi sisu- ja vorminõuded ning fütosanitaarsertifikaadi väljastamise, asendamise ja säilitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 20. Fütosanitaarsertifikaadi asendamine

(1) Ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatava taime, taimse saaduse või muu objekti fütosanitaarsertifikaat tuleb Eestisse toimetamise korral pärast kaubasaadetise kontrollimist asendada taimepassiga, kui taim, taimne saadus või muu objekt kuulub taimepassiga varustatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide nimekirja.

(2) Fütosanitaarsertifikaati ei asendata, kui taim, taimne saadus või muu objekt on saastunud või saastumiskahtlane.

§ 21. Fütosanitaarsertifikaadi säilitamine

Põllumajandusamet säilitab fütosanitaarsertifikaati üks aasta.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 22. Taimepass

Taimepass on Euroopa Liidu sisesel taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikumisel kasutatav taimetervisenõuete kohasust tõendav dokument või ametlik märgistus.
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 23. Taimepassi väljastamine

(1) Taimepassi väljastab Põllumajandusamet või taimetervise registrisse kantud isik, kellel on taimepassi väljastamise õigus. Sertifitseeritud paljundusmaterjalile väljastab taimepassi Põllumajandusamet. Põllumajandusamet väljastab taimepassi üksnes isikule, kelle andmed on kantud taimetervise registrisse. [RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(2) Taimepass väljastatakse, kui isik täidab käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõudeid. Taimepassi väljastamise eest tasutakse riigilõivu.

(3) Isik, kellele on väljastatud taimepass, võib taimepassi kasutada üksnes talle kuuluvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide nõuetekohasuse tõendamisel.

(4) Taimepassiga varustatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide toimetamisel kaitstavasse piirkonda või seal turustamisel peab taimepassil olema märg ZP (*zona protecta*), mis tõendab, et taimed, taimsed saadused ja muud objektid vastavad kaitstavas piirkonnas kehtivatele taimetervisenõuetele, samuti peab olema märgitud kaitstava piirkonna tähis. [RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 24. Taimepassi kehtivus

Taimepass kehtib selle kaubasaadetise nõuetekohasuse tõendamiseks, mille kohta taimepass on väljastatud.

§ 25. Taimepassi väljastamise õigus

(1) Otsuse taimetervise registrisse kantud isikule taimepassi väljastamise õiguse andmise kohta teeb isiku taotlusel Põllumajandusamet, kui kalendriaasta jooksul ei ole järelevalve tulemusena isiku tegevuses avastatud käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide rikkumisi ja isik on tasunud riigilõivu. Taimepassi väljastamise õigust ei anta seemnekartuli tootmise, ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise, ladustamise, pakendamise või turustamisega tegelevale isikule. [RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Taimepassi väljastamise õiguse kohta tehakse kanne taimetervise registrisse. Taimepassi väljastamise õiguse saanud isik võib varustada taimepassiga üksnes enda turustatavat taime, taimset saadust ja muud objekti.

(3) Taimepassi väljastamise õiguse andmise otsuse kehtivus peatatakse, kui taimepassi väljastamise õigust omav isik ei täida käesolevas seaduses sätestatud nõudeid, kuni Põllumajandusameti ettekirjutuse täitmiseni. Taimepassi väljastamise õiguse andmise otsuse kehtivuse peatamise otsuse teeb Põllumajandusamet. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Taimepassi väljastamise õiguse andmise otsus tunnistatakse kehtetuks, kui isik on jätnud järelevalve ajal avastatud puudused ettekirjutuses määratud ajaks kõrvaldamata. Taimepassi väljastamise õiguse andmise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Põllumajandusamet. Otsus toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates. [RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse kehtetuks tunnistamisele järgneva kalendriaasta jooksul ei ole isiku tegevuses järelevalve tulemusena avastatud käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide rikkumisi, on isikul õigus uuesti taotleda taimepassi väljastamise õigust.

§ 26. Taimepassi kasutamine

(1) Taimepass peab olema kaubasaadetise juures. Taimepass võib olla ka taimele kinnitatud või kleebitud taimse saaduse või muu objekti pakendile või neid vedavale veokile. Kaubasaadetus peab olema identifitseeritav.

(2) Muudetud või parandatud taimepass on kehtetu.

(3) Tootmise kohas kontrollitavate ja taimepassiga varustatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide nimekirja, taimepassile kantavate andmete loetelu ning taimepassi väljastamise ja asendamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4) Taimepassi väljastamise korral kaitstavasse piirkonda toimetatavatele taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele on taimepassil väljastamise õigust omav isik kohustatud eelnevalt teavitama Põllumajandusametit. Taimi, taimseid saadusi ja muid objekte võib kaitstavasse piirkonda toimetada ainult juhul, kui on tuvastatud nende vastavus kaitstavas piirkonnas kehtivatele taimetervisenõuetele. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 27. Taimepassi väljastamise ja kasutamise keeld

(1) Ohtliku taimekahjustaja leviku tuvastamise korral keelatakse taimepassi väljastamine selle taime, taimse saaduse või muu objekti kohta, mille kaudu ohtlik taimekahjustaja levib, samuti keelatakse väljastatud

taimepassi kasutamine. Põllumajandusamet teeb asjakohase otsuse, mille ta teeb taimepassi või taimepassi väljastamise õiguse saanud isikule viivitamata teatavaks.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(2) Kui taimepassi väljastamise ja kasutamise keelamise põhjused on kõrvaldatud, teeb Põllumajandusamet otsuse taimepassi kasutamise lubamise kohta, mille ta teeb isikule viivitamata teatavaks.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

§ 28. Taimepassi asendamine

(1) Põllumajandusamet või taimepassi väljastamise õigust omav isik asendab taimepassi uuega nõuetekohase kaubasaadetise osadeks jaotamise või kaubasaadetiste ühendamise korral, samuti juhul, kui kaubasaadetise seisukord on muutunud. Selle tootja või kaubasaaja taimetervise registri kande number, kelle taimepass asendatakse, tuleb kanda uude taimepassi lühendi RP (*replacement passport*) kõrvale, et näidata, et taimepass asendab teist taimepassi. Nimetatud dokumendid võib asendada, kui ei ole ohtliku taimekahjustaja leviku ohtu.

(2) Taimepassi ei asendata, kui taim, taimne saadus ja muu objekt on saastunud või saastumiskahtlane.

§ 29. Taimepassi säilitamine

(1) Taimepassiga varustatud taim, taimse saaduse ja muu objekti ostjal tuleb saadud taimepassi või selle andmeid säilitada ühe aasta jooksul, arvates taim, taimse saaduse ja muu objekti ostmisest.

(2) Taimepassi väljastaja peab pidama arvestust taimepassiga varustatud taimede ja taimsete saaduste turustamise kohta.

5. jagu Taimetervise register ja teatamiskohustus

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 30. Taimetervise register

(1) Taimetervise register on riigi infosüsteemi kuuluv Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu. Registri põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(2) Taimetervise registri vastutavaks tötlejaks on Maaeluministeerium ja volitatud tötlejaks Põllumajandusamet.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Taimetervise registrile kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses registri kohta sätestatud, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.
[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 31. Teatamiskohustus

(1) Majandustegevusteate peab enne tegevuse alustamist esitama järgmiste taimede, taimsete saaduste või muude objektide tootmisel, ladustamisel, pakendamisel või turustamisel:

- 1) lillesibulad, mugulsibulad ja muud varreteisendid;
- 2) viljapuude, köögiviljade, marja- ja dekoratiivkultuuride istutus- ning paljundusmaterjal;
- 3) seemnekartul;
- 4) tarbekartul;
- 5) söödapeedi ja suhkrupeedi istutamiseks ettenähtud taimed;
- 6) tsitrusviljad lehtede ja viljavartega;
- 7) kastani ja plaatani toorpuut ja puukoor.

(2) Teatamiskohustus enne tegevuse alustamist on ka ettevõtjal, kes soovib:

- 1) toota taimi, taimseid saadusi ja muid objekte ning toimetada neid Eestist väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvatesse riikidesse ja territooriumidele (edaspidi *ühenduseväline riik*);
- 2) toimetada taimi, taimseid saadusi ja muid objekte Eestist ühendusevälisesse riiki;
- 3) tegeleda käesoleva seaduse § 41 lõike 2 alusel kehtestatud loetelus nimetatud taimede, taimsete saaduste või muude objektide ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisega või
- 4) tegeleda okaspuu ja kastani toorpuudu toimetamisega Euroopa Liidu liikmesriigi kaitstavasse piirkonda.

(3) Teatamiskohustust käesoleva seaduse alusel ei ole ettevõtjal, kes:

- 1) turustab omatoodetud taimi, taimseid saadusi või muid objekte, välja arvatud kartul ning käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel taimepassiga varustatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid, üksnes taimeterwise registrisse kantud isikule;
- 2) turustab omatoodetud taimi, taimseid saadusi või muid objekte, välja arvatud kartul ning käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel taimepassiga varustatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid, üksnes jaemüügi korras Eesti Vabariigi territooriumil otse lõpptarbijale;
- 3) kasutab omatoodetud taimi, taimseid saadusi või muid objekte ise;
- 4) kasvatab kartulit kuni ühel hektaril muul eesmärgil kui turustamine;
- 5) turustab taimeterwise registrisse kantud isikult saadud taimi ja taimseid saadusi, välja arvatud kartul ning käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel taimepassiga varustatavad taimed ja taimsed saadused, jaemüügi korras Eesti Vabariigi territooriumil otse lõpptarbijale või
- 6) tegeleb seemne, paljundus- või kultiveerimismaterjali paljundamise, tootmise, säilitamise, töötlemise, turustamise või importimisega ning kellel on teatamiskohustus taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse alusel.

(4) Majandustegevusteates esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud andmetele järgmised andmed:

- 1) selle taime, taimse saaduse või muu objekti nimetus, mille tootmise, ladustamise, pakendamise, turustamise või ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki või Euroopa Liidu liikmesriigi kaitstavasse piirkonda toimetamisega isik tegeleb;
- 2) tootmisüksuse pindala;
- 3) taimeterwise eest vastutava isiku andmed.

(5) Majandustegevusteade esitatakse Põllumajandusametile. Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmed kantakse käesoleva seaduse § 30 lõike 1 alusel asutatud taimeterwise registrisse.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 32. Taimeterwise registrisse kantavad andmed

(1) Põllumajandusamet kannab taimeterwise registrisse lisaks käesoleva seaduse alusel majandustegevusteates esitatud andmetele:

- 1) märkuse taimepassi väljastamise õiguse kohta;
- 2) märkuse vastavusmärgi kasutamise õiguse kohta;
- 3) ettevõtja andmed, kes tegeleb käesoleva seaduse § 41 lõikes 2 nimetatud loetellu kuuluva taime, taimse saaduse või muu objekti ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisega;
- 4) ettevõtja andmed, kes tegeleb okaspuu ja kastani toorpuudu toimetamisega Euroopa Liidu liikmesriigi kaitstavasse piirkonda;
- 5) ettevõtja andmed, kes taotleb puidukuivati või käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 nimetatud ettevõtte nõuetele vastavaks tunnistamist;
- 6) taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse alusel esitatud andmed.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud andmed kultiveerimismaterjali tarnija kohta esitab Põllumajandusametile Keskkonnaamet.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 33. Taimeterwise registrisse kantud isiku kohustused

(1) Taimeterwise registrisse kantud isik on kohustatud:

1) pidama arvestust toodetud, ostetud, ladustatud, pakendatud, ühendusevälisest riigist või teisest liikmesriigist Eestisse toimetatud ja turustatud ning Eestist ühendusevälisesse riiki toimetatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide üle, säilitades nende saatedokumente ning päritolu ja taimetervisenõuete kohasust kinnitavaid dokumente vähemalt üks aasta nende koostamisest arvates;

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

2) võimaldama Põllumajandusametile juurdepääsu kontrollitavale objektile;

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

3) tegema Põllumajandusametiga taimeterwise hindamisel koostööd ja määrama ettevõttes taimeterwise eest vastutava isiku;

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

4) pidama kasutatava maavalduse kohta veeseaduse § 26¹ lõike 7 alusel kehtestatud põlluraamatut ning hoonete ja rajatiste kasutamise korral nende kasutuskava;

5) märkima turustatava tarbekartuli pakendile või pakendamata tarbekartuli puhul kauba saatedokumendile tootja taimeterwise registrinumbriga;

6) uuendama tarbekartuli tootmisel igal aastal 20 protsenti istutusmaterjalist sertifitseeritud paljundusmaterjaliga;

7) teavitama Põllumajandusametit Euroopa Liidu liikmesriikidest toodavast tarbekartulist ja taimsest paljundusmaterjalist;

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

8) esitama igal aastal hiljemalt 15. jaanuariks registri volitatud töötlejale andmed tootmises kasutatavate pindalade suuruse ja tootmiskohtade ning kasvatatavate kultuuride kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud kasutuskava on paber kandjal säilitatav andmete kogum, mis sisaldab kasutaja andmeid, maavalduse kaarti ning rajatise andmeid nagu tüüp, pindala ja kasvatatavad kultuurid.

§ 34. Registrikande tegemisest keeldumine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 35. Registrikande muutmise ja kande kehtetuks tunnistamine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 36. Taimetervise registri andmete kaitse

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

6. jagu

Taimetervise kaitse korraldus kauba ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise ja Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamise korral

§ 37. Ühendusevälisest riigist Eestisse kauba toimetamise kord

(1) Käesoleva seaduse § 41 lõike 2 alusel kehtestatud loetelus nimetatud taime, taimset saadust ja muud objekti on lubatud ühendusevälisest riigist Eestisse toimetada piiril asuva selleks ettenähtud piiripunkti kaudu. Nimetatud taime, taimse saaduse ja muu objekti toimetamisest ühendusevälisest riigist Eestisse tuleb kaubasaajal või tema esindajal piiripunkti Põllumajandusameti ametnikule teatada kirjalikult vähemalt 24 tundi enne kauba Eestisse toimetamist või, kui see pole võimalik, viivitamata pärast veovahendile laadimist. Kirjalikult esitatavas teates peab sisalduma kaubasaadetise saabumise eeldatav aeg, veovahendi number või mõni muu tähis, kauba tariifne kood, taime puhul selle botaaniline nimetus, taimse saaduse või muu objekti nimetus, sihtkoht, märged «kaubasaadetis kuulub taimetervise kontrolli alla», liikmesriik, mille ametlikku registrisse on kaubasaaja andmed kantud, kaubasaaja registreerimisnumber liikmesriigi ametlikus taimetervise registris ning kaubasaadetise päritolukoht.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisest nädalavahetusel, rahvuspühäl või riigipühäl sellise piiripunkti kaudu, milles Põllumajandusamet teeb kontrolli väljakutsel, peab kaubasaaja või tema esindaja Põllumajandusametile kirjalikult teatama hiljemalt nädalavahetusele, rahvuspühale või riigipühale vahetult eelneval tööpäeval.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Piiripunktis peavad olema vajalikud ruumid ja vahendid käesolevas seaduses ning selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kontrollitoimingute tegemiseks. Piiripunkti omanik või valdaja, kellele omanik on valduse üleandmisel sellekohase õiguse andnud, on kohustatud tagama Põllumajandusametile tasuta kasutamiseks kontrollitoimingute tegemiseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiuõuete kohased ruumid koos nõutud vahenditega, sealhulgas sisustatud bürooruumid ja sidevahendid. Sideteenuste eest tasub Põllumajandusamet, kommunalteenuste ja ruumide korrashoiuks vajalike muude teenuste eest piiripunkti omanik või valdaja, kellele omanik andis piiripunkti valduse üleandmisel sellekohase õiguse.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatud taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga ja mis kuuluvad taimetervise kontrolli alla, võib identsuse ja taimetervisenõuetele vastavuse kontrolliks Põllumajandusameti loal suunata Eestis asuvasse tunnustatud sihtkohta. Eestis asuvate tunnustatud sihtkohtade loetelu avaldatakse Põllumajandusameti veebilehel.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Kui puudub ohtliku taimekahjustaja leviku oht, võib ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatud taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga ja mis kuuluvad taimetervise kontrolli alla, Põllumajandusamet koostöös Maksu- ja Tolliametiga ning kokkuleppel teise liikmesriigi pädevate asutustega pärast kaubasaadetise dokumentide kontrolli suunata identsuse ja taimetervisenõuetele vastavuse kontrolliks sihtkohta, mida on tunnustanud selle liikmesriigi pädevad asutused.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(5) Ühendusevälisest riigist Eestisse taime, taimse saaduse ja muu objekti toimetamiseks ettenähtud piiripunktide loetelu ning piiril asuvate piiripunktide ja tunnustatud sihtkohtade kohta esitatavad nõuded ning nende tunnustamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

(6) Kaubasaadetise toimetamiseks piiripunkti tunnustatud sihtkohta identsuse ja taimetervisenõuetele vastavuse kontrolliks peab kaubasaadetise juures olema sihtkohta taimetervise kontrollile toimetamist lubav vormikohane taimetervise saatekiri.

(7) Taimetervise saatekirja vormi ning kasutamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 38. Kaubasaadetise nõuetekohasuse tõendamine ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise korral

(1) Ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatava kaubasaadetise juures olev päritoluriigi või lähteriigi pädeva asutuse väljastatud fütosanitaarsertifikaat peab tõendama kaubasaadetise koosseisu kuuluva taime, taimse saaduse ja muu objekti taimetervisenõuete kohasust.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mis peavad olema varustatud fütosanitaarsertifikaadiga, kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(3) Kui kaubasaadetis on enne Eestisse saabumist vähemalt ühes läbitud riigis ümber pakitud, ladustatud, osadeks jaotatud, liidetud teise kaubasaadetisega või läbinud muu taolise protseduuri, peab kaubasaadetise juures olema päritoluriigi fütosanitaarsertifikaadi koopia ning reekspordi fütosanitaarsertifikaat, mille on väljastanud viimati läbitud riik, kus nimetatud protseduuri rakendati.

(4) Kui ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatavas kaubasaadetises on taim, taimne saadus või muu objekt, mille kohta on kehtestatud nõuded käesoleva seaduse § 6 lõike 4 alusel, peab fütosanitaarsertifikaadil olema viide nendele nõuetele või rakendatud meetmele, millega on tagatud nimetatud nõuete täitmine.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(5) Tolliametnik võib kaubasaadetise vabasse ringlusse vormistada, kui kaubasaadetis on läbinud taimetervise kontrolli, mille tulemusena on kaubasaadetis tunnistatud nõuetekohaseks ja mille kohta on Põllumajandusamet teinud lubava märke saatedokumendile või elektroonilise tolliinfosüsteemi.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 39. Kauba ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamine lihtsustatud korras

(1) Taime, taimse saaduse ja muu objekti ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamine lihtsustatud korras nende ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamine fütosanitaarsertifikaadita.

(2) Lihtsustatud korras ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, lubatud kogused ning ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise lihtsustatud korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 40. Ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise keeld

(1) Välja arvatud käesoleva seaduse §-s 12 sätestatud juhul ja korras, on ühendusevälisest riigist Eestisse toimetada keelatud:

- 1) ohtlikku taimekahjustajat;
- 2) ohtliku taimekahjustajaga saastunud taime, taimset saadust ja muud objekti;
- 3) saastumiskahtlast taime, taimset saadust ja muud objekti;
- 4) taime, taimset saadust ja muud objekti riigist või selle piirkonnast, mille kohta on kehtestatud Eestisse toimetamise keeld;
- 5) taimetervise nõuetele mittevastavat taime, taimset saadust ja muud objekti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud keelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) ühendusevälise riigi või selle piirkonna kohta, kust Eestisse toimetatava taime, taimse saaduse ja muu objektiga võib Eestisse levida ohtlik taimekahjustaja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–5 sätestatud juhtudel tunnistab Põllumajandusamet fütosanitaarsertifikaadi või reekspordi fütosanitaarsertifikaadi kehtetuks.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 41. Kaubasaadetise kontrollimine ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise korral

(1) Enne kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise lubamist kontrollitakse kaubasaadetise vastavust taimetervisenõuetele.

(1¹) Fütosanitaarsertifikaat ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatava kaubasaadetise kohta ei tohi olla väljastatud rohkem kui 14 päeva enne kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamist.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(2) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mis peavad piiripunktis läbima taimetervise kontrolli, kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(3) Saastumiskahtlase kaubasaadetise korral määrab Põllumajandusamet vaatlusandmete ja muude asjakohaste andmete põhjal viivitamata tõrjeabinõude rakendamise. Kui Põllumajandusametil ei ole võimalik saastumiskahtlust kindlaks teha vaatlusandmete või muude asjakohaste andmete põhjal, võtab ta sellest kaubasaadetisest proovi ja peatab kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise kuni proovi analüüsimise tulemuste selgumiseni, kuid mitte kauemaks kui 10 tööpäevaks. Kui kaubasaadetisele on vaja teha lisakontroll, võib nimetatud tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Tähtaja pikendamisest tuleb kaubasaajat viivitamata teavitada.

[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(4) Kaubasaadetis, mille ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamine on peatatud, paigutatakse Põllumajandusameti määratud kohta. Saastumiskahtlast kaubasaadetist ei ole lubatud paigutada kohta, kus see võib põhjustada teise kauba saastumise ohtliku taimekahjustajaga. Saastumiskahtlase kaubasaadetise plommib Põllumajandusamet ja tema loata on kaubasaadetist kasutada või üle anda keelatud.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(5) Järelevalve tulemuste alusel teeb Põllumajandusamet otsuse kaubasaadetise nõuetele vastavuse kohta või keelab käesoleva seaduse § 42 alusel saastunud kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise ja otsustab selle edasise kasutamise.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(6) Kauba, mille ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamine on peatatud, hoiu- ja veokulud tasub kaubasaaja.

(7) Kauba kontrollimiseks vajalikud peale- ja mahalaadimistööd korraldab kaubasaaja.

(8) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kontrollimise korra nende ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise korral kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 41¹. Vähendatud kontroll

(1) Ühendusevälisest riigist Eestisse kaubasaadetise toimetamise korral võib Põllumajandusamet teha vähendatud kontrolli komisjoni määruse (EÜ) nr 1756/2004 alusel, millega täpsustatakse vajalike tõendite üksikasjalikud tingimused ja teatavate taimede, taimsete saaduste või muude nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osas loetletud toodete fütosanitaarkontrollide vähendamise tüübi ja taseme kriteeriumid (ELT L 313, 12.10.2004, lk 6–9).

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Taimetervise kontrolli vähendatud määrad võib kehtestada [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 42. Saastatuse kindlakstegemine ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise korral

(1) Saastatuse kindlakstegemise korral otsustab Põllumajandusamet kaubasaadetise tagasisaatmise või muul viisil Eestist väljatoimetamise või saatmise puhastamisele või hävitamisele. Otsust tehakse võib Põllumajandusamet arvestada kaubasaaja sooviga.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Kui Põllumajandusamet otsustab kaubasaadetise tagasisaatmise või muul viisil Eestist väljatoimetamise, on kaubasaadetise Eestist väljatoimetamise kohustus kaubasaajal. Kui kaubasaaja 10 tööpäeva jooksul kaubasaadetist Eestist välja ei toimeta, siis kaubasaadetis hävitatakse.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Kui saastunud kaubasaadetise koosseisus on saastumata osa, mida on võimalik saastunud eraldada, võib Põllumajandusamet anda saastumata osa ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise loa. Saastumata osa eraldamise kulud tasub kaubasaaja.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Otsus kaubasaadetise desinfitseerimisele või muul taolisel viisil puhastamisele saatmise kohta tehakse, kui kaubasaadetist ettenähtud vahendiga ning nõutud viisil ja korras puhastades on tagatud taimetervisenõuete täitmine. Kaubasaadetise puhastamise kulud tasub kaubasaaja.

(5) Saastunud kaubasaadetise hõivamise, konfiskeerimise ja hävitamise teostab toll tolliseaduses sätestatud korras Põllumajandusameti otsuse alusel. Saastunud kaubasaadetise hävitamise kulud tasub kaubasaaja.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 43. Kontrollitoimingud välistransiidi korral

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Kaubasaadetise puhul, mis sisaldab käesoleva seaduse § 41 lõike 2 alusel kehtestatud loetelus olevaid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mida toimetatakse ühendusevälisest riigist läbi Eesti teise ühendusevälisesse riiki, kontrollitakse vahetult pärast kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse sisenemist fütosanitaarsertifikaadi või muude kaubasaatedokumentide olemasolu ja kaubasaadetise vastavust saatedokumentidele.

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 44. Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide toimetamine Eestist ühendusevälisesse riiki

(1) Eestist ühendusevälisesse riiki toimetatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid peavad vastama sihtriigi taimetervisenõuetele.

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

(1¹) Sihtriigi taimetervisenõuetele vastavuse kontroll tehakse taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ladustamiskohas, taimede kasvukohas või muus ülevaatuskohas, kus on kontrollitoimingute tegemiseks vajalikud tingimused.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Pärast fütosanitaarsertifikaadi väljastamist peab kaubasaadetise valdaja tagama taimede, taimsete saaduste ja muude objektide partii identsuse ning kauba saatedokumentidele ja taimetervisenõuetele vastavuse säilimise kuni partii ühendusevälisesse riiki toimetamiseni.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(3) Taime, taimse saaduse ja muu objekti Eestist ühendusevälisesse riiki toimetaja tasub fütosanitaarsertifikaadi ja reekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljastamiseks tehtava dokumentide ja identsuse kontrolli ning kaubasaadetise taimetervisenõuetele vastavuse kontrolli eest riigilõivu.

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

6¹. jagu Taimetervisise järelevalve tasu

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 44¹. Taimetervisise järelevalve tasu

(1) Taimetervisise järelevalve tasu (edaspidi *järelevalvetasu*) on käesoleva seaduse alusel kehtestatud määras tasutav summa ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide dokumentide ja identsuse kontrolli ning käesoleva seaduse § 41 lõigete 1 ja 2 alusel tehtava taimetervisenõuetele vastavuse kontrollitoimingute (edaspidi *taimetervisise järelevalvetoimingud*) eest.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Järelevalvetasu maksmiseks kohustatud isik (edaspidi *kohustatud isik*) on isik, kelle kaubasaadetise suhtes on Põllumajandusamet teinud käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taimetervisise järelevalvetoimingut.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Käesoleva seaduse § 41¹ alusel tehtud taimetervisenõuetele vastavuse vähendatud kontrolli eest tasub kohustatud isik järelevalvetasu asjaomase kaubasaadetise või partii kohta kehtestatud määras proportsionaalselt vähendatud määras, sõltumata sellest, kas kaubasaadetist kontrollitakse või mitte.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(4) Piiripunktis või sihtkohas kontrollitud kaubasaadetise eest, mille eest on võetud järelevalvetasu, ei tule kuni vabasse ringlusse lubamise vormistamiseni tasuda taimepassi väljastamise eest riigilõivu.

(5) Ühendusevälisest riigist Eestisse lihtsustatud korras toimetatava kaubasaadetise järelevalvetoimingute eest järelevalvetasu ei võeta.

(6) Euroopa Liidu standardmääradele vastavad ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatava kaubasaadetise taimetervisise järelevalve tasu määrad eurodes kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 44². Ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatava kaubasaadetise taimetervisise järelevalve lisatasu

(1) Taimetervisise järelevalvetoimingute tegemise käigus on Põllumajandusametil õigus võtta iga taimetervisise järelevalvetoimingut teinud ametniku kohta lisatasu, mida makstakse käesoleva seaduse §-s 44³ sätestatud korras, järgmiselt:

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

- 1) väljaspool tööaega isiku taotlusel toimunud väljakutse käigus taimetervise järelevalvetoimingu tegemisele kulunud aja eest;
- 2) hilinenud kaubasaadetise ooteaja eest väljaspool tööaega;
- 3) tööajal isiku taotlusel toimunud lisakontrolli tegemisele kulunud aja eest;
- 4) laboratoorse lisaanalüüsi eest, kinnitamaks järelevalve tulemuste alusel tehtud järelduste õigsust.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Lisatasu arvutamisel võetakse aluseks taimetervise järelevalvetoimingut teinud ametniku kulutatud aeg tunni täpsusega ning iga alustatud tund loetakse järgmiseks täistunniks. Arvesse võetakse taimetervise kontrolli tegemise kohta kohalesõidu ja sealt tagasisõidu kulunud aeg.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Tunnitasu arvutamisel võetakse aluseks taimetervise järelevalvetoimingut teinud ametniku keskmine töötasu, mille arvutamisel lähtutakse taimetervise järelevalvega tegelevate taimetervise järelevalvetoiminguid tegevate ametnike keskmisest palgast ning sellelt makstavast sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksest taimetervise järelevalvetoimingu tegemisele eelnenud kalendriaastal.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) Kohustatud isik kannab taimetervise järelevalvetoimingut teinud ametniku taimetervise kontrolli tegemise kohta kohalesõidu ja sealt tagasisõidu kulud. Kui taimetervise järelevalvetoimingut tegev ametnik kasutab taimetervise kontrolli tegemise kohta kohalesõidu ja sealt tagasisõidu Põllumajandusameti ametisõidukit, arvutatakse transpordikulu täiskilomeetrite kohta.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) Transpordikulu arvutamisel lähtutakse Põllumajandusameti ametisõidukite kasutamise keskmisest kulust sõidukilomeetri kohta taimetervise järelevalvetoimingu tegemise aastale eelnenud kalendriaastal.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(6) Taimetervise järelevalvetoimingu tegemise eest võetava tunnitasu määra ning taimetervise järelevalvetoimingu tegemiseks kasutatava ametisõiduki transpordikulu määra igaks aastaks kehtestab valdkonna eest vastutav minister.

(7) Laboratoorsete lisaanalüüside eest võetakse lisatasu selle laboratooriumi hinnakirja alusel, kus lisaanalüüsid tehakse.

(8) Laboratooriumi võetavad tasud peavad olema kulupõhised, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad ning kujundatud selliselt, et kataksid nende teenustega seotud põhjendatud kulutused.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 44³. Järelevalvetasu maksmine

(1) Taime, taimse saaduse ja muu objekti ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisel peab kohustatud isik enne kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise lubamist maksma järelevalvetasu Põllumajandusameti esitatud järelevalvetasu sissenõudmise otsuses toodud summas tolliasutuse kassasse.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Taime, taimse saaduse ja muu objekti ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisel võib Põllumajandusamet küllaldase garantii korral või juhul, kui kohustatud isik on varem maksnud järelevalvetasu õiges suuruses ja õigel ajal, vabastada kohustatud isiku järelevalvetasu maksimisest enne kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise lubamist ja teha kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamist lubava märke saatedokumendile või elektroonilisse tolliinforüsteemi.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul teeb Põllumajandusamet eelmise kalendrikuu jooksul tehtud taimetervise järelevalvetoimingute eest järelevalvetasu sissenõudmise otsuse iga kalendrikuu 10. kuupäevaks. Järelevalvetasu sissenõudmise otsuse tegemisel arvestab Põllumajandusamet ühe kalendrikuu jooksul kontrollitud kaubasaadetiste arvu, neis sisalduvate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liiki ja kogust.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Järelevalvetasu sissenõudmise otsus toimetatakse kohustatud isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul peab kohustatud isik kandma järelevalvetasu sissenõudmise otsuses määratud summa üle otsuses näidatud pangakontole 10 tööpäeva jooksul järelevalvetasu sissenõudmise otsuse ärakirja saamisest arvates.

(6) Järelevalvetasu maksmise ja maksmise kontrollimise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.01.2009]

§ 44⁴. Enammakstud järelevalvetasu tagastamine

(1) Enammakstud järelevalvetasu tagastatakse, kui järelevalvetasu on makstud ettenähtust suuremas summas.

(2) Kohustatud isikul on õigus taotleda enammakstud järelevalvetasu tagastamist selle tasumise päevast alates kahe aasta jooksul.

(3) Järelevalvetasu tagastamise taotlemiseks esitab kohustatud isik Põllumajandusametile sellekohase kirjaliku taotluse ja järelevalvetasu maksmist tõendava dokumendi.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Põllumajandusamet teeb 10 tööpäeva jooksul alates taotluse saamise päevast järelevalvetasu tagastamise või sellest keeldumise otsuse. Järelevalvetasu ei tagastata, kui isikul puudub õigus tagasimakse saamiseks või kui ei ole võimalik kindlaks teha järelevalvetasu maksnud isikut või isikut, kelle eest on järelevalvetasu makstud. Tagastatav järelevalvetasu kantakse üle taotluses märgitud pangakontole 10 kalendripäeva jooksul järelevalvetasu tagastamise otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(5) Enammakstud järelevalvetasu tagastamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 44⁵. Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide taimetervise järelevalvetoimingute rahastamine

Põllumajandusameti kulud ühendusevälisest riigist Eestisse toimetatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide taimetervise järelevalvetoimingutele kaetakse kohustatud isiku tasutatavast järelevalvetasust.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

7. jagu Puidu töötlemine ja märgistamine

1. jaotis Puidu kuivatamine ja vastavusmärgiga märgistamine

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 45. Puidu kuivatamise tunnistamine nõuetele vastavaks ja vastavusmärgi kasutamine

(1) Puidukuivatis töödeldud puitu ja sellest puidust tooteid vastavusmärgiga HT (edaspidi *vastavusmärk*) märgistada sooviva taimetervise registrisse kantud isiku ettevõtte või selle osa, kus puitu kuivatatakse (edaspidi *puidukuivati*), peab olema tunnistatud puidu kuivatamise nõuetele vastavaks. Ettevõtte, kus tegeletakse puidu kuivatamisega või puidust toodete valmistamisega, tunnistatakse nõuetele vastavaks ja antakse vastavusmärgi kasutamise õigus viieks aastaks.

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(2) Isik, kes kasutab vastavusmärgiga märgistatud puitu toodete valmistamiseks, võib samuti taotleda oma ettevõtte tunnistamist nõuetele vastavaks ja vastavusmärgi kasutamise õigust.

(3) Puidu kuivatamise ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded ja vastavusmärgi vorminõuded kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministri](#)määrusega. Nõuetes nähakse ette kuivatusprotseduuri, kuivatusprotokoll, puidust toodete valmistamise, vastavusmärgistuse kasutamise ja ettevõtte enesekontrollisüsteemi nõuded.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 46. Puidukuivati tunnistamine nõuetele vastavaks

(1) Puidukuivati või käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 nimetatud ettevõtte (edaspidi käesolevas jaotises *ettevõtte*) nõuetele vastavaks tunnistamiseks esitab isik taotluse Põllumajandusametile.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Ettevõtte nõuetele vastavuse hindamiseks kontrollib Põllumajandusamet taotluses esitatud andmete õigsust ning ettevõtte vastavust käesoleva seaduse nõuetele kohapeal, kaasates vajaduse korral eksperte. Ekspertide kaasamisega seotud kulud tasub ettevõtja.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Kui ettevõtte vastab käesoleva seaduse nõuetele, teeb Põllumajandusamet ettevõtte nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse. Otsus toimetatakse isikule kätte 10 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(4) Ettevõtte, kus tegeletakse puidu kuivatamise või puidust toodete valmistamisega, nõuetele vastavaks tunnistamise taotlemise ja taotluse menetlemise kord kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministrimäärusega](#). Nimetatud korras nähakse ette nõuded ka käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ekspertidele.

(5) Isik, kelle ettevõtte, kus tegeletakse puidu kuivatamise või puidust toodete valmistamisega, on nõuetele vastavaks tunnistatud, peab hiljemalt kolm kuud enne käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppemist taotlema oma ettevõtte nõuetele vastavaks tunnistamist ja vastavusmärgi kasutamise õigust. Selleks peab ta esitama Põllumajandusametile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse, mida menetletakse käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud korras.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 47. Enesekontroll

(1) Käesoleva seaduse § 45 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud peavad teostama enesekontrolli ettevõtte nõuetele vastavuse ja vastavusmärgistuse kasutamise üle. Enesekontrolliga tagatakse nõuetele vastav puidu kuivatamine, puidu kuivatamise korral kuivatusprotokolli koostamine ning puidu ja puidust toodete märgistamine.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(2) Enesekontrolliks tuleb ettevõttes koostada enesekontrolliplaan. Enesekontrolliplaanis kirjeldatakse kõiki puidu kuivatamise etappe, kuivatatud materjali ladustamist ja märgistamist. Enesekontrolliplaan ja rakendatavad abinõud moodustavad enesekontrollisüsteemi. Enesekontrollisüsteemi andmed tuleb dokumenteerida ja neid viis aastat säilitada.

(3) Puidu kuivatamise korral koostatavat kuivatusprotokolli tuleb säilitada üks aasta selle koostamisest arvates.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 48. Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtivuse peatamine

(1) Kui Põllumajandusameti hinnangul ei ole ettevõttes seal valitsevate olude tõttu võimalik tagada nõuetele vastavat puidu kuivatamist ja vastavusmärgistamist, peatatakse nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtivus kuni:

- 1) rikkumise asjaolude selgumiseni;
- 2) ettekirjutuse täitmiseni.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtivuse peatamise korral ei ole isikul õigust puidukuivatis kuivatatud puitu ja sellest puidust tooteid vastavusmärgiga märgistada.

(3) Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtivuse peatamise otsuse teeb Põllumajandusamet. Otsus toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(4) Kui nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtivuse peatamise aluseks olnud asjaolud on kõrvaldatud, tunnistab Põllumajandusamet ettevõtte nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtivuse peatamise otsuse kehtetuks. Otsus toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

§ 49. Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse tunnistatakse kehtetuks, kui isik:

- 1) on esitanud sellekohase taotluse;
- 2) on tegevuse lõpetanud;
- 3) on teadvalt esitanud Põllumajandusametile valeandmeid;

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

- 4) on korduvalt jätnud järelevalve ajal avastatud puudused ettekirjutuses määratud ajaks kõrvaldamata;
- 5) ei täida käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõudeid.

(2) Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral peab isik viivitamata lõpetama puidukuivatis kuivatatud puidu ja sellest puidust toodete vastavusmärgiga märgistamise.

(3) Nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Põllumajandusamet. Otsus toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

2. jaotis Puidumärgiga märgistamine

[Kehtetu -RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]

§ 50.–§ 50³. [Kehtetud -RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]

3. peatükk TAIMEKAITSE

1. jagu Taimekaitsevahendid

[Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 51.–§ 59. [Kehtetud -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

2. jagu Toimeaine, taimekaitseaine ja sünergist

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 60. Toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti heakskiitmiseks taotluse esitamine

(1) Taotleja esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõikes 2 ning lõike 3 punktides a ja b määratletud toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti heakskiitmise taotlemiseks sama määruse artiklis 7 sätestatud nõuete kohase kirjaliku taotluse Põllumajandusametile.

(2) Põllumajandusamet kontrollib taotluse nõuetekohasust ning saadab taotlejale kirjaliku teate taotluse kättesaamise kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 9 lõike 1 kohaselt.

(3) Põllumajandusamet jätab taotluse läbi vaatamata, kui taotlus ei ole nõuetekohane, ning saadab selle kohta teate taotlejale, teistele liikmesriikidele ja Euroopa Komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 9 lõikes 2 sätestatud alusel ja korras.

(4) Põllumajandusamet hindab toimeaine vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud toimeaine heakskiitmise kriteeriumitele ning edastab esialgse hindamisaruande viivitamata Euroopa Komisjonile ja Euroopa Toiduohutusametile.

(5) Kui taotleja soovib toimeaine, taimekaitseaine või sünergisti heakskiidu kehtivuse pikendamist, esitab ta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 14 nimetatud taotluse sama määruse artiklis 15 sätestatud korras Põllumajandusametile.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 60¹. Toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti heakskiitmise taotluse läbivaatamise tasu

(1) Käesoleva seaduse §-s 60 nimetatud taotleja tasub Põllumajandusametile toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti heakskiitmise taotluse nõuetekohasuse kontrollimise eest.

(2) Taotleja tasub lisaks taotluse nõuetekohasuse kontrollimisele toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti identse, füüsikaliste ja keemiliste omaduste, analüüsimeetodite, toksikoloogiliste omaduste, kokkupuutest tuleneva riski, jääkide, keskkonnas käitumise ja leviku, ökotoksikoloogiliste omaduste ning efektiivsuse hindamise eest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tasu makstakse tunnitasu, mille määra arvutamise aluseks võetakse Põllumajandusameti taimekaitse valdkonnaga seotud personali- ja majandamiskulud eelmisel kalendriaastal.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tasude määrad kehtestab igaks aastaks [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(5) Põllumajandusamet teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tasu suuruse kohta kümne tööpäeva jooksul käesoleva seaduse § 60 lõikes 4 nimetatud hindamisaruande edastamisest arvates ning toimetab otsuse taotlejale kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates. Kui Põllumajandusamet jätab käesoleva seaduse § 60 lõike 3 kohaselt taotluse läbi vaatamata, teeb ta otsuse taotluse nõuetekohasuse

kontrollimise eest võetava tasu suuruse kohta kümne tööpäeva jooksul taotlejale sellekohase teate edastamisest arvates.

[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

(6) Taotleja kannab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud otsuses määratud summa otsuses näidatud pangakontole kümne kalendripäeva jooksul otsuse ärakirja saamisest arvates. Kui taotleja ei maksa käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tasu ettenähtud tähtaja jooksul, on Põllumajandusametil õigus anda tasu maksmiseks kohustav otsus sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 61. Toimeaine turustamine

[Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

3. jagu

Taimekaitsevahendi turulelaskmine, turustamine ja kasutamine

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 62. Taimekaitsevahendi turulelaskmise nõuded

(1) Taimekaitsevahendi võib Eestis turule lasta, kui selle kohta on antud taimekaitsevahendi luba Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt.

(2) Taimekaitsevahendi luba ei pea olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 28 lõikes 2 nimetatud juhtudel.

(3) Kemikaaliseaduse kohaselt mürgiseks, väga mürgiseks, kantserogeenseks, mutageenseks või reproduktiivtoksiliseks klassifitseeritud taimekaitsevahendi loal määrab Põllumajandusamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 31 lõike 4 punktis d nimetatud kasutajarühmaks taimekaitsevahendi professionaalse kasutaja.

(4) Taimekaitsevahendi professionaalne kasutaja (edaspidi *professionaalne kasutaja*) käesoleva seaduse tähenduses on isik, eelkõige füüsilisest isikust ettevõtja või tema ettevõtte töötaja ning sellisel tegevusalal tegutseva juriidilise isiku juhatuse liige, juriidilist isikut juhtima õigustatud muu isik või ettevõtte töötaja, kes oma majandus- ja kutsetegevuses kasutab taimekaitsevahendit, ostab seda ning otsustab selle valiku ja kasutamise üle.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 63. Taimekaitsevahendi turule lubamisele esitatavad nõuded

[Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 64. Taimekaitsevahendi efektiivsuskatse

(1) Taimekaitsevahendi efektiivsuskatse tehakse põllumajanduslikes, taimetervise- ja keskkonnaningimustes, mis on asjakohased taimekaitsevahendi kasutamiseks ning mis on iseloomulikud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 I lisas sätestatud tsoonis A valitsevatele tingimustele.

(2) Efektiivsuskatse teeb käesoleva seaduse alusel tunnustatud katseüksus.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 64¹. Katseüksuse tunnustamine

(1) Isik või asutus, kes soovib tegutseda tunnustatud katseüksusena, esitab katseüksuse tunnustamise taotluse Põllumajandusametile.

(2) Tunnustatud katseüksusena tegutsemiseks peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku või asutuse katseüksus vastama komisjoni määruse (EL) nr 545/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses taimekaitsevahendite andmenõuetega (ELT L 155, 11.06.2011, lk 67–126), lisa punktis 2 sätestatud nõuetele.

(3) Põllumajandusamet hindab katseüksuse vastavust käesoleva seaduse nõuetele nii isiku esitatud andmete alusel kui ka kohapeal. Põllumajandusamet teeb hindamistulemustest lähtudes otsuse katseüksuse tunnustamise või sellest keeldumise kohta kolme kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(4) Katseüksuse tunnustamise otsus kehtib viis aastat otsuse tegemisest arvates.

(5) Isik või asutus, kes soovib tunnustatud katseüksusena tegutsemist jätkata, esitab hiljemalt kolm kuud enne katseüksuse tunnustamise otsuse kehtivuse lõppemist Põllumajandusametile katseüksuse tunnustamise taotluse.

(6) Tunnustatud katseüksus esitab iga aasta 15. juuniks taimekaitsevahendi efektiivsuskatsete kohta asjakohased andmed Põllumajandusametile. Tunnustatud katseüksus säilitab katsetega seotud andmeid komisjoni määruse (EL) nr 545/2011 lisa punkti 2 alapunktis 2.2 sätestatud tähtaja jooksul.

(7) Täpsemad nõuded katseüksuse tunnustamise taotlemise kohta, taotluse sisu- ja vorminõuded ning taotluse menetlemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 65. Taimekaitsevahendi loa taotlus

(1) Taimekaitsevahendi turulelaskmiseks esitab isik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklites 30, 33, 40, 47, 51 ja 53 nimetatud loa saamiseks kirjaliku taotluse Põllumajandusametile ning tasub riigilõivu. Riigilõivu ei tule tasuda artiklis 51 nimetatud taotluse esitamise eest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlus peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 asjakohase taotluse kohta sätestatud nõuetele.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 66. Taimekaitsevahendi nõuetekohasuse hindamine ja taotluse menetlemine

[Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 67. Teise isiku poolt esitatud andmete kasutamine taimekaitsevahendi hindamisel

[Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 68. Taimekaitsevahendi loa andmise otsustamine

Põllumajandusamet vaatab käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 nimetatud taotluse läbi ja otsustab taimekaitsevahendi loa andmise või sellest keeldumise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 68¹. Teadus- ja arendustegevuseks loa andmine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 54 nimetatud teadus- või arendustegevuseks loa saamiseks esitab isik Põllumajandusametile kirjaliku taotluse, milles märgib järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi, asukoht ja aadress, isiku- või registrikood ning sidevahendite numbrid;
- 2) katseid tegeva teadus- ja arendusasutuse nimi, aadress ja registrinumber;
- 3) taimekaitsevahendi ja selle toimeaine nimetus, toime liik, preparatiivne vorm ja kogus;
- 4) taimekaitsevahendi päritoluriigi nimi ning tootja nimi ja aadress;
- 5) taimekaitsevahendi kasutamise eesmärk ja koht.

(2) Põllumajandusamet otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 54 lõikes 1 sätestatud juhtudel 20 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 68². Paralleelse kaubanduse loa andmine

(1) Isik, kes soovib Eestis turustada teises liikmesriigis lubatud taimekaitsevahendit, mis on identne Eestis turule lastud taimekaitsevahendiga, esitab paralleelse kaubanduse loa saamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 lõikes 4 sätestatud nõuete kohase taotluse Põllumajandusametile ja tasub riigilõivu.

(2) Põllumajandusamet otsustab paralleelse kaubanduse loa andmise või sellest keeldumise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 52 sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 69.–§ 72. [Kehtetud -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 73. Taimekaitsevahendi loa muutmine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taimekaitsevahendi loa muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks esitab taimekaitsevahendi loa omaja Põllumajandusametile taotluse koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 43 lõikes 2 või artikli 45 lõikes 1 sätestatud teabega ning tasub riigilõivu.

(2) Põllumajandusamet otsustab taimekaitsevahendi loa muutmise, sellest keeldumise või loa kehtetuks tunnistamise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklites 43–45 sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 73¹. Taimekaitsevahendi loa omaja kohustused

(1) Taimekaitsevahendi loa omaja koostab taimekaitsevahendi kohta ohutuskaardi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850), artiklis 31 sätestatud nõuete kohaselt.

(2) Taimekaitsevahendi loa omaja klassifitseerib taimekaitsevahendi kemikaalseaduse kohaselt. Taimekaitsevahendi loa omaja ajakohastab taimekaitsevahendi märgistuse viivitamata pärast iga muudatust taimekaitsevahendi klassifikatsioonis ja märgistuses kemikaalseaduse ja komisjoni määruse (EL) nr 547/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses taimekaitsevahendite märgistamise nõuetega (ELT L 155, 11.06.2011, lk 176–205), kohaselt ning teavitab sellest kirjalikult Põllumajandusametit.

(3) Taimekaitsevahendi loa omaja teavitab Põllumajandusametit taimekaitsevahendi võimalikust kahjulikust või lubamatust mõjust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 56 sätestatud nõuete kohaselt.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 74. Taimekaitsevahendi pakendamine, esitlemine ja märgistamine

(1) Taimekaitsevahendi pakendamine ja esitlemine peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 64 ning kemikaalseaduse alusel sätestatud nõuetele.

(2) Taimekaitsevahendi märgistamine peab vastama komisjoni määruses (EL) nr 547/2011 ning teistes asjakohastes Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetele.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 75. Taimekaitsevahendite klassifitseerimine

[Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 76. Taimekaitsevahendi turustamise nõuded

(1) Professionaalsele kasutajale ettenähtud taimekaitsevahendi turustamise korral tagab taimekaitsevahendi turustaja, et tema juures töötab piisavalt taimekaitsetunnistust omavaid töötajaid, kes annavad professionaalsele kasutajale teavet taimekaitsevahendi kasutamise ning ohutuskaartide, tervise- ja keskkonnariskide kohta.

(2) Mitteprofessionaalsele kasutajale ettenähtud taimekaitsevahendi turustamise korral annab taimekaitsevahendi turustaja ostjale üldist teavet taimekaitsevahendi kasutamise, eelkõige taimede töötlemise, nõuetekohase hoiustamise ja ohutu kõrvaldamise kohta ning taimekaitsevahendi kasutamisega seotud tervise- ja keskkonnariskide ning madalama riskiastmega taimekaitsevahendite kohta.

(3) Taimekaitsevahendi turustaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas hulgimüüja, jaemüüja, edasimüüja ja tarnija, kes laseb taimekaitsevahendi turule.

(4) Selle isiku andmed, kes soovib tegeleda taimekaitsevahendi turustamisega, peavad olema kantud taimekaitsevahendite registrisse.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 77. Taimekaitsevahendi hoiu- ja turustuskoht

(1) Ruum, kus hoitakse turustatavat taimekaitsevahendit, peab vastama kemikaalseaduse ja käesoleva seaduse nõuetele. Turustatavat taimekaitsevahendit hoitakse ja turustatakse eraldi toidust, ravimitest ja söödast, et vältida nende saastumist taimekaitsevahendiga.

(2) Turustatava taimekaitsevahendi hoiu- ja turustuskohas ei tohi olla taimekaitsevahendi avatud pakendeid. Hoiu- ja turustuskohas on keelatud taimekaitsevahendit ümber pakendada. Taimekaitsevahend, mille pakend on purunenud, kõrvaldatakse viivitamata turustamiselt ja kahjutustatakse kemikaalseaduses sätestatud korras.

(3) Taimekaitsevahendi turustaja esitab enne turustamise alustamist Põllumajandusametile taotluse hoiu- ja turustuskoha kandmiseks taimekaitsevahendite registrisse.

(4) Taimekaitsevahendi turustaja peab hoiu- ja turustuskohas taimekaitsetunnistuse alusel turustatava taimekaitsevahendi üle arvestust paberandjal või elektrooniliselt. Arvestuses näidatakse ära turustamise

kuupäev, taimekaitsevahendi ostja nimi, taimekaitsetunnistuse number ning turustatud taimekaitsevahendi nimetus ja kogus. Taimekaitsevahendi turustaja säilitab arvestust viie aasta jooksul turustamise päevast arvates. [RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 78. Taimekaitsevahendi kasutamise nõuded

(1) Taimekaitsevahendit tohib kasutada üksnes taimekaitsevahendi loas määratud ja taimekaitsevahendi märgistusele vastavatel tingimustel, arvestades head taimekaitsetava. Professionaalne kasutaja arvestab ka integreeritud taimekaitse põhimõtteid.

(2) Taimekaitsevahendit kasutatakse veeseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Integreeritud taimekaitse on kasutatavate taimekaitseabinõude kaalumise ning sellele järgnev kahjulike organismide populatsioonide arengut tõkestavate sobivate meetmete integreerimine selliselt, et taimekaitsevahendi ja muude abinõude kasutamine püsiks majanduslikult ja ökoloogiliselt põhjendatud tasemel ning oht inimese tervisele ja keskkonnale oleks vähendatud või viidud miinimumini.

(4) Integreeritud taimekaitse põhimõtete rakendamise tingimused ja viisi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(5) Taimekaitsevahendit hoitakse selleks sobivas ruumis, taimekaitsevahendi väikese koguse puhul ka selleks ettenähtud konteineris või kapis, mis on lukustatud ja millel on mürgise aine puhul kasutatav hoiatusmärk. Taimekaitsevahendit hoitakse eraldi toidust, ravimitest ja söödast, et vältida nende saastumist taimekaitsevahendiga.

(6) Isik, kes kasutab taimekaitsevahendit oma majandustegevuses, peab kasutatud taimekaitsevahendi üle arvestust paberandjal või elektrooniliselt. Arvestuses näidatakse ära kasutatud taimekaitsevahendi nimetus, kasutuskorra aeg, kulunorm, maa-ala ja taimekultuur, mille peal taimekaitsevahendit kasutati. Taimekaitsevahendi kasutamise teenuse tellimise korral peab teenuse saaja lisaks arvestust teenuse osutaja kohta.

(7) Taimekaitsevahendit on keelatud kasutada õhusõidukilt.

(8) Taimekaitsevahendi jääke ja pakendijäätmeid käideldakse jäätmeseaduses ja pakendiseaduses sätestatud nõuete kohaselt.

(9) Taimekaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 78¹. Taimekaitsevahendi kasutamise erinõuded

(1) Avalikus kohas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punktis 14 nimetatud haavatava elanikkonnarühma kasutataval alal, nagu avalik park ja aed, spordi-, puhke- ja kooliala, laste mänguväljak ning tervishoiuasutuse vahetus läheduses asuv ala, võib taimekaitsevahendit kasutada üksnes professionaalne kasutaja.

(2) Taimekaitsevahendi kasutamise korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alal eelistatakse madalama riskiastmega taimekaitsevahendit ja bioloogilise tõrje meetodit.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 78². Taimekaitsetunnistus

(1) Taimekaitsevahendi turustaja, professionaalne kasutaja ja nõustaja peavad olema läbinud taimekaitsekoostamise ning neil peab olema selle läbimist tõendav taimekaitsetunnistus.

(2) Taimekaitsetunnistus on dokument, mis tõendab, et isik võib turustada, osta ja kasutada kõiki taimekaitsevahendeid peale väga mürgiste.

(3) Nõustaja on isik, kellele on kutseseaduses sätestatud alusel ja korras antud konsulendi kutse.

[RT I, 04.12.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

(4) Kui taimekaitsevahendi turustaja on juriidiline isik, siis piisab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmiseks, kui tema heaks tegutseb lepingu alusel käesoleva seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud isik.

(5) Taimekaitsetunnistuse väljastab Põllumajandusamet. Taimekaitsetunnistus kehtib viis aastat.

(6) Põllumajandusametil on õigus tunnistada taimekaitsetunnistus kehtetuks, kui:

1) isik on korduvalt rikkunud asjakohase Euroopa Liidu õigusakti, käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusaktiga kehtestatud taimekaitsevahendi pakendi, märgistuse, turustamise või kasutamise nõudeid;

2) isik on korduvalt jätnud järelevalve ajal avastatud puudused ettekirjutuses määratud tähtjaks kõrvaldamata.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2013]

§ 79. Taimekaitsekoolitus

(1) Taimekaitsekoolitust korraldab Põllumajandusameti heakskiidetud taimekaitsekoolituse programmi alusel täiskasvanute koolitusasutus (edaspidi *koolitusasutus*) täiskasvanute koolituse seaduse, kutseõppeasutuse seaduse ja käesoleva seaduse nõuete kohaselt.

(2) Koolitusasutus koostab taimekaitsekoolituse programmi, arvestades taimekaitsevahendi professionaalse kasutaja, turustaja või nõustaja ülesannetest ja vastutusest tulenevaid erisusi, ning esitab selle Põllumajandusametile heakskiitmiseks. Põllumajandusamet otsustab taimekaitsekoolituse programmi heakskiitmise või heaks kiitmata jätmise 20 tööpäeva jooksul taimekaitsekoolituse programmi saamisest arvates. Põllumajandusamet jätab taimekaitsekoolituse programmi heaks kiitmata, kui see ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele.

(3) Taimekaitsekoolitus koosneb aluskoolitusest ja täienduskoolitusest. Aluskoolitus läbitakse taimekaitsetunnistuse esmakordse taotlemise korral. Täienduskoolitus läbitakse uue taimekaitsetunnistuse taotlemise korral kolm kuud enne taimekaitsetunnistuse kehtivuse lõppemist.

(4) Taimekaitsekoolitus lõpeb eksamiga. Koolitusasutus edastab Põllumajandusametile koolituse läbinud isikute andmed kolme tööpäeva jooksul eksami sooritamistest arvates.

(5) Isikul, kes ei sooritanud eksamit, võimaldatakse teha korduseksam kolme kuu jooksul. Isik, kes ei sooritanud korduseksamit, läbib taimekaitsekoolituse uuesti.

(6) Täpsemad nõuded taimekaitsekoolituse programmi, taimekaitsekoolitusel käsitletavate teemade ja koolituse kestuse kohta kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2013]

§ 79¹. Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutavale isikule esitatavad nõuded

(1) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutada sooviva isiku andmed peavad olema kantud taimekaitsevahendite registrisse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik või tema töötaja võib kasutada üksnes sellist väga mürgist taimekaitsevahendit, mille ohutuks ja nõuetekohaseks kasutamiseks on tal asjakohane kvalifikatsioon kemikaaliseaduse tähenduses.

(3) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik peab järgima selle taimekaitsevahendi kasutusjuhendis toodud nõudeid ning tagama selle ohutuse ümbruskonna elanikele ja keskkonnale.

(4) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik peab koostama selle taimekaitsevahendi kasutamise plaani, mille järgimine on kohustuslik. Plaan koostatakse, arvestades töödeldava objekti iseärasusi ja temperatuuri, ning kooskõlastatakse objekti valdajaga enne väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamist.

(5) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik peab selle kasutamise kohta arvestust. Selleks koostab nimetatud isik 24 tunni jooksul pärast väga mürgise taimekaitsevahendi objektil kasutamise lõpetamist objekti valdajale või tema esindajale väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamise protokoll, mille koopia jääb seda taimekaitsevahendit kasutanud isikule.

(6) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik säilitab lõikes 5 nimetatud protokoll viis aastat.

(7) Nõuded väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamise plaanile ja protokollile kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 79². Väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamine

(1) Väga mürgist taimekaitsevahendit võib kasutada taime, taimesaaduse ja muu objekti töötlemiseks hoones, rajatises või selle osas, vagunis, laevas või selle lastiruumis või muus sellises ajutise ladustamise kohas, samuti hoone, rajatise või selle osa, vaguni, laeva või selle lastiruumi või muu sellise ajutise ladustamise koha (edaspidi *objekt*) töötlemiseks.

(2) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik peab objektil tagama sidevahendite olemasolu ühenduse saamiseks hädaabinumbriga 112.

(3) Enne väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamist peab selle kasutaja teavitama Päästeametit ja teisi asjaomaseid isikuid, kontrollima ohutuse tagamiseks objekti ja sellega piirnevat ala ning märgistama ohuala töötervishoiu ja tööohutuse seaduse kohaselt.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(4) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik või tema töötaja peab kasutama töötervishoiu ja tööohutuse seaduse kohaselt sobivaid isikukaitsevahendeid lähtuvalt kasutatavast taimekaitsevahendist. Väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamise juures peab viibima vähemalt kaks isikut, kes vastavad sellist taimekaitsevahendit kasutavale isikule esitatavatele nõuetele.

(5) Väga mürgist taimekaitsevahendit kasutav isik kontrollib enne selle kasutamise alustamist, et objektil ei viibi kõrvalisi isikuid, ning veendub, et välistatud on väga mürgise taimekaitsevahendi juhuslik sattumine väljapoole objekti.

(6) Pärast väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamist peab selle kasutaja tegema kindlaks objekti ohutuse ja eemaldama ohumärguanded.

(7) Väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamise täpsemad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#). Nõuded kehtestatakse väga mürgise taimekaitsevahendi ohutu kasutamise tagamiseks vajaliku teavitamise, taimekaitsevahendi kasutamisele eelneva ja järgneva objekti kontrollimise, isikukaitsevahendite valiku ja hoolduse ning õnnetusjuhtumi korral tegutsemise kohta.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 79³. Taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava

(1) Maaeluministerium koostab taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava, milles määratakse kindlaks inimese tervisele ning keskkonnale taimekaitsevahendi kasutamisest tuleneva ohu ja mõju vähendamiseks kasutatavad abinõud ja nende rakendamise ajakava ning millega soodustatakse integreeritud taimekaitse põhimõtete ja muude abinõude väljatöötamist ja kasutusele võtmist, et vähendada sõltuvust taimekaitsevahendite kasutamisest.

(2) Taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava koostamisele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse avatud menetluse sätteid.

(3) Taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava kinnitab valdkonna eest vastutav minister.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 79⁴. Avalikkuse teadlikkuse parandamine

(1) Põllumajandusamet avalikustab mürgistusjuhtumite ennetamiseks teabe taimekaitsevahendi kasutamisest tingitud ohu ning võimaliku ägeda ja kroonilise mõju kohta inimese tervisele ja keskkonnale ning bioloogilise taimekaitsevahendi ja muu abinõu kasutamise kohta viisil, mis tagab selle teabe arusaadavuse, täpsuse, võrreldavuse ja ajakohasuse ning avalikkuse tõhusa teavituse.

(2) Põllumajandusametil on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe avalikustamiseks õigus kasutada andmeid taimekaitsevahendi toimeaine kohta ning taimekaitsevahendi toimikus esitatud taimekaitsevahendi koostise ning selle tervise- ja keskkonnaohutlike omaduste kohta.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

4. jagu Taimekaitsevahendite register

§ 80. Taimekaitsevahendite register

(1) Taimekaitsevahendite registrisse kantakse andmed turule lastud taimekaitsevahendite, taimekaitsevahendite tootjate, turustajate, väga mürgiste taimekaitsevahendite Eestisse toimetajate ja kasutajate ning taimekaitsevahendite hoiu- ja turustamiskohtade kohta.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(2) Taimekaitsevahendite register on riigi infosüsteemi kuuluv Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu. Registri põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(3) Taimekaitsevahendite registri vastutav töötaja on Maaeluministerium ja volitatud töötaja Põllumajandusamet.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 81. Taimekaitsevahendite registrisse kantavad andmed ja nende registrisse kandmine ning registrisse kantud isiku kohustused

[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

(1) Taimekaitsevahendite registri põhimääruses sätestatud andmed turule lastud taimekaitsevahendite kohta kantakse taimekaitsevahendite registrisse isiku taotluseta käesoleva seaduse §-s 68, § 68¹lõikes 2, § 68²lõikes 2 ja §-s 73 nimetatud otsuste alusel.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(2) Taimekaitsevahendite turustajate, väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutajate ning neile kuuluvate hoiu- ja turustamiskohtade kohta taimekaitsevahendite registri põhimääruses sätestatud andmete registrisse kandmiseks esitab isik vormikohase avalduse Põllumajandusametile ja tasub riigilõivu.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Taimekaitsevahendite registrisse kantud isik vastutab tema esitatud andmete õigsuse eest. Andmete muutumise korral peab ta viivitamata taotlema registris muudatuste tegemist.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(4) Ebaõigete andmete avastamise korral teeb volitatud töötleja registrisse kantud isikule ettekirjutuse. Kui isik ei ole ettekirjutuse saamisest arvates 10 tööpäeva jooksul taotlenud registrikande muutmist või kehtetuks tunnistamist või kui ta ei ole ettekirjutust vaidlustanud, võib Põllumajandusamet kande muuta või kehtetuks tunnistada talle teada olevate andmete alusel.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(5) [Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(6) [Kehtetu -RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 82. Taimekaitsevahendite registrisse kantud andmete kaitse

(1) Taimekaitsevahendite registrisse kantud andmed, välja arvatud ärisaladust sisaldavad andmed, on avalikud, arvestades isikuandmete kaitse seaduse ja avaliku teabe seaduse nõudeid.

[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(2) Ärisaladuseks ei saa olla:

- 1) taimekaitsevahendi ja selle toimeaine nimetus, toimeaine sisaldus taimekaitsevahendis ning taimekaitsevahendis sisalduva ohtliku aine nimetus;
- 2) taimekaitsevahendi toimeaine füüsikalise-keemiliste omaduste kirjeldus;
- 3) taimekaitsevahendi ja toimeaine kahjutustamise viis;
- 4) taimekaitsevahendi ja selle toimeaine tõhusus ning inimesele, loomale, taimetele ja keskkonnale ohutuse tuvastamiseks korraldatud katsete tulemuste kokkuvõte;
- 5) taimekaitsevahendi pakkimisel, ladustamisel, transportimisel ja turustamisel rakendatavad ohutusabinõud;
- 6) analüüsimeetodid;
- 7) taimekaitsevahendi põhjustatud reostuse kõrvaldamise meetodid;
- 8) mürgituse korral antava esmaabi ja ravi meetodid.

(2¹) Põllumajandusamet avalikustab oma veebilehel teabe taimekaitsevahendi loa ja kehtetuks tunnistatud taimekaitsevahendi loa kohta, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 57 sätestatud nõudeid.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(3) Põllumajandusamet koostab ja avaldab Eestis turule lubatud taimekaitsevahendite ning nende kasutamise tingimuste loetelu jooksvalt oma veebilehel ja üks kord aastas paberandjal.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Isik, kelle taimekaitsevahend on turule lubatud, on kohustatud ärisaladuse avalikustamisest teavitama Põllumajandusameti.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

4. peatükk TAIMEKAITSESEADMED

§ 83. Taimekaitseseade

Taimekaitseseade käesoleva seaduse tähenduses on taimekaitsevahendi kasutamiseks ettenähtud seade, sealhulgas selle tõhusaks toimimiseks esmatähtis osa nagu pihusti, manomeeter, filter, sõel ja paagi puhastusseade.

[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

§ 84. Taimekaitseseadme kohta esitatavad nõuded

(1) Taimekaitseseade ei tohi nõuetekohasel kasutamisel, puhastamisel, hooldamisel ja hoidmisel ohustada inimese tervist ega keskkonda.

(1¹) Professionaalne kasutaja kontrollib tema kasutuses oleva taimekaitseseadme toimimist korrapäraselt ning vajaduse korral reguleerib selle toimimiseks olulisi osasid.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(2) Taimekaitseseadme kasutamise, puhastamise, hooldamise ning hoidmise ohutusnõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 85.–§ 86. [Kehtetud -RT I 2005, 68, 530- jõust. 01.01.2006]

§ 87. Taimekaitseseadme korraline tehniline kontroll

(1) Kasutuses olev taimekaitseseade, välja arvatud käsi- ja selgpriits, peab olema läbinud korralise tehnilise kontrolli iga kolme aasta järel. Puhtimisseade ja udutaja peavad olema läbinud korralise tehnilise kontrolli iga viie aasta järel.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tehnilist kontrolli teeb selleks käesoleva seaduse alusel volitatud isik või Maaeluministeeriumi hallatav teadus- ja arendusasutus.
[RT I, 05.11.2013, 1- jõust. 15.11.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tehnilise kontrolli tegemiseks vajalikku täienduskoolitust korraldab Maaeluministeeriumi hallatav teadus- ja arendusasutus, kes väljastab selle kohta tunnistuse.
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik peab kontrollitud taimekaitseseadmete kohta arvestust ja esitab eelmises kvartalis tehtud korralise tehnilise kontrolli andmed Põllumajandusametile iga kvartali esimese kuu 15. kuupäevaks.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tehniline kontroll tehakse taimekaitseseadme omaniku või valdaja kulul.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(3³) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tehnilise kontrolli tegija võetavad tasud peavad olema kulupõhised, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad ning kujundatud selliselt, et kataksid nende teenustega seotud põhjendatud kulutused.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(4) Taimekaitseseadme korralise tehnilise kontrolli korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 87¹. Taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegija

(1) Taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegija on füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik, kellele on käesoleva seadusega sätestatud korras antud volitus teha käesoleva seaduse § 87 lõikes 1 nimetatud taimekaitseseadme tehnilist kontrolli.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tehnilise kontrolli tegijate loetelu avaldatakse Põllumajandusameti veebilehel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 87². Nõuded taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegijale

Taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegemise õigust taotleb isik või tema töötaja peab:

- 1) olema põllumajandus- või tehnilise kutseharidusega;
- 2) olema läbinud käesoleva seaduse § 87 lõikes 3 nimetatud taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegemiseks vajaliku täienduskoolituse;
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]
- 3) omama taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegemiseks vajalikke seadmeid ja mõõteriistu;
- 4) olema võimeline tegutsema erapooletult ja andma taimekaitseseadme tegeliku olukorra kohta asjakohase hinnangu.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 87³. Taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks volituse taotlemine

Taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks volituse saamiseks esitab isik Põllumajandusametile:
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

- 1) avalduse;
- 2) käesoleva seaduse § 87 lõikes 3 nimetatud täienduskoolituse läbinud töötajate nimekirja ja koolituse läbimist tõendava dokumendi või selle koopia;
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]
- 3) taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks vajalike seadmete ja mõõteriistade loetelu;
- 4) taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks volitust taotleva isiku või tema töötaja kutseharidust tõendava dokumendi koopia.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

§ 87⁴. Taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks volituse andmine ja sellest keeldumine

(1) Volituse taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks annab ja halduslepingu haldusülesande täitmiseks sõlmib Põllumajandusamet.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Kui isik vastab käesoleva seaduse §-s 87² sätestatud nõuetele, otsustab Põllumajandusamet isikule volituse andmise 30 tööpäeva jooksul avalduse saamisest arvates.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Põllumajandusamet võib volituse andmisest keelduda juhul, kui isik ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Otsus volituse andmise või sellest keeldumise kohta toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

§ 87⁵. Taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegija õigused ja kohustused

(1) Taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegijal on oma volituse piires õigus:

- 1) saada taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks vajalikku teavet;
- 2) koostada taimekaitseadme tehnilise kontrolli protokoll;
- 3) kasutada taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks vajalikke seadmeid ja mõõteriistu.

(2) Taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegija on kohustatud:

- 1) tegema taimekaitseadme tehnilist kontrolli käesoleva seaduse § 87 lõike 4 alusel kehtestatud korra kohaselt;
- 2) täitma erapooletult temale volitusega antud ülesanded;
- 3) tagama taimekaitseadme tehnilise kontrolli protokoll ja muude dokumentide õiguspärase, nõuetekohase ja korrektse vormistamise;
- 4) hoidma talle taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemise ajal teatavaks saanud äri- ja ametisaladust;
- 5) esitama Põllumajandusametile viimase nõudmisel taimekaitseadme tehnilise kontrolli protokoll;
- 6) pidama käesoleva seaduse § 87 lõikes 3¹ nimetatud arvestust;
- 7) esitama Põllumajandusametile viimase nõudmisel dokumendid, mis on vajalikud tema volitusega seotud tegevuse üle järelevalve teostamiseks;
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]
- 8) läbima üks kord aastas taimekaitseadme tehnilise kontrolli tegemiseks vajaliku täienduskoolituse, et täiendada oma kutsetadmisi, oskusi ja vilumusi.
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 87⁶. Volituse lõppemine ja peatamine

(1) Halduslepinguga antud volitus lõpeb:

- 1) volitusest loobumise korral;
- 2) volituse tähtaja möödumisel;
- 3) volituse tagasivõtmise korral.

(2) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või kui esineb muu põhjus, mis takistab isikul jätkata haldusülesande täitmist, võtab Põllumajandusamet viivitamata tarvitusele meetmed haldusülesande täitmise tagamiseks.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Kui taimekaitseseadme tehnilise kontrolli tegija volitusega seotud tegevus ei ole nõuetekohane, peatab Põllumajandusamet volituse ja annab tähtaja puuduse kõrvaldamiseks. Kui puudust tähtaja jooksul ei kõrvaldata, võtab Põllumajandusamet volituse tagasi ja lõpetab ühepoolselt halduslepingu.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

5. peatükk RIIKLIK JA HALDUSJÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 88. Riiklik ja haldusjärelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

- (1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku ja haldusjärelevalvet Põllumajandusamet.
- (2) Metsakultiveerimismaterjali, sealhulgas metsaseemne ja -paljundusmaterjali ning toorpuidu kohta kehtivate nõuete täitmise üle järelevalve teostamisel teeb Põllumajandusamet koostööd Keskkonnaametiga.
- (3) Järelevalvet Eesti kaitstavasse piirkonda mesilasperede toimetamise taimetervisenõuete täitmise üle teostab Veterinaar- ja Toiduamet.
- (4) Taimekaitsevahendi ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisel vabasse ringlusesse lubamise tolliprotseduuriga kontrollib Maksu- ja Tolliamet, kas taimekaitsevahend on kantud taimekaitsevahendite registrisse.
- (5) Taimepassidega varustatavaid taimi tootvate, turustavate ja ühendusevälisest riigist Eestisse toimetavate isikute ja nende tegevuse vastavuse üle käesolevas seaduses sätestatud nõuetele teostatakse järelevalvet korraliselt kord aastas.
- (6) Haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 87⁴ lõike 1 kohaselt sõlmitud halduslepingu täitmise üle teostab Põllumajandusamet.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 88¹. Riikliku järelevalve erimeetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 88². Riikliku järelevalve erisused

- (1) Korrakaitseorgan võib võtta vallasasja läbivaatusel isiku kulul proove. Kui läbi vaadatud vallasasja ei ole võimalik pärast läbivaatust tavapäraselt kasutada, ei hüvitata isikule vallasasja või vallasasja tavapäraseks kasutamiseks taastamise maksumust.
- (2) Taimekaitsevahendite analüüse tehakse rahvusvaheliste nõuete kohaselt akrediteeritud laboratooriumis. Ohtlike taimekahjustajate analüüse tegev laboratoorium peab kasutama rahvusvaheliselt tunnustatud analüüsimeetodeid.
- (3) Taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest ning taimekaitsevahenditest võetavate proovide kogused ja nende võtmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
- (4) Korrakaitseorganid koguvad, süstematiseerivad ja säilitavad ohtlike taimekahjustajate esinemise, vallandumise ning levikuga seonduvat teavet taimetervise seireprogrammide käigus.
- (5) Taimetervise seireprogrammide kava koostab ja seiret korraldab Põllumajandusamet.
- (6) Riikliku järelevalve teostamise ajal peab Põllumajandusameti ametnik kandma ametirietust.
- (7) Põllumajandusametil on õigus teha ettekirjutus ka sellise põllumajandustoodangu edasise käitlemise osaliseks või täielikuks peatamiseks, mille puhul on kasutatud turule mittelubatud taimekaitsevahendit või esineb põhjendatud kahtlus selle kasutamise kohta või mille puhul on kasutatud taimekaitsevahendit mittenõuetekohaselt või esineb põhjendatud kahtlus taimekaitsevahendi mittenõuetekohase kasutamise kohta.
- (8) Kui eluruumi kasutatakse ka äriruumina, võib korrakaitseorgan selle töö- või lahtioleku ajal läbi vaadata ilma korrakaitseaduse § 51 lõikes 2 sätestatud halduskohtu loata.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 89.–§ 95. [Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

6. peatükk VASTUTUS

§ 96. Taimetervisenõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 96¹. Fütosanitaarsertifikaadi või taimetervise saatekirja kasutamise nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 97. Ohtliku taimekahjustaja levitamine

(1) Ohtliku taimekahjustaja levitamise eest, samuti ohtliku taimekahjustaja tõrjebinõude rakendamata jätmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle pani toime juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 98. Teatamiskohustuse täitmata jätmine

(1) Teatamiskohustuse täitmata jätmise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 98¹. Taimetervise registrisse kantud isiku kohustuste täitmata jätmine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 99. Taimekaitsevahendi turustamise ja kasutamise nõuete rikkumine

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(1) Turule mittelubatud taimekaitsevahendi valmistamise ning müügi eesmärgil valdamise, kaasa arvatud müügiks või muul viisil tasuta või tasu eest üleandmiseks pakkumise, samuti müümise, levitamise või muul viisil üleandmise ning kasutamise nõuete rikkumise eest, kui sellega on põhjustatud oht inimese elule ja tervisele või oluline kahju keskkonnale, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 99¹. Taimekaitsevahendi pakendamise ja märgistamise nõuete rikkumine

(1) Taimekaitsevahendi pakendamise või märgistamise nõuete rikkumise eest, kui sellega on põhjustatud oht inimese elule ja tervisele või oluline kahju keskkonnale, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 8400 eurot.

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 100. Taimekaitseseadme nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 100¹. Tehnilise kontrolli tegija kohustuste täitmata jätmine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 100². Väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamise nõuete rikkumine

(1) Väga mürgise taimekaitsevahendi kasutamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 101. Konfiskeerimise kohaldamine

Põllumajandusamet või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-des 99 ja 99¹ sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud taimekaitsevahendi konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 102. Menetlus

Käesolevas peatükis sätestatud väärtegede kohtuväline menetleja on Põllumajandusamet.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 103. Taimetervise register

Käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud taimetervise registrina käsitatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud taimekaitseseaduse § 46 lõike 2 alusel asutatud taimetervise registrit.

§ 104. Taimekaitsevahendite register

Käesoleva seaduse § 80 lõikes 2 nimetatud taimekaitsevahendite registrina käsitatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud taimekaitseseaduse § 69 lõike 2 alusel asutatud taimekaitsevahendite registrit.

§ 105. Taimekaitsevahendi registreerimise taotluse menetlemise ja taimekaitsevahendi katse jätkumine

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud taimekaitseseaduse § 70 lõike 1 alusel esitatud taimekaitsevahendi registreerimise taotluste menetlemist ja taimekaitsevahendi katsete korraldamist jätkatakse käesolevas seaduses kehtestatud korras.

§ 106. Taimekaitseseadme ülevaatus

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud taimekaitseseaduse § 68 alusel taimekaitseseadme ülevaatus korraldanud asutused võivad käesoleva seaduse alusel läbi viia taimekaitseseadme tehnilise kontrolli kuni 2005. aasta 1. jaanuarini.

§ 107.–§ 110.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 111. Rakendussäte

(1) Seni kehtinud taimekaitseseaduse alusel antud õigusaktid, välja arvatud § 21 lõike 2, § 35 lõike 1 ja § 86 alusel antud õigusaktid, kehtivad pärast käesoleva seaduse jõustumist kuni nende kehtetuks tunnistamiseni või käesoleva seaduse alusel uute õigusaktide jõustumiseni.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taimekaitseseaduse alusel antud tähtajatu volitus taimekaitsevahendi katsete tegemiseks kehtib kuni käesoleva seaduse alusel taimekaitsevahendi efektiivsuskatseid läbiviiva isiku katseüksuse tunnustamiseni või kuni 2009. aasta 1. jaanuarini.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(3) Taimekaitseseadme korralise tehnilise kontrolli tegemiseks enne 2008. aasta 1. juulit sõlmitud leping kehtib kuni 2009. aasta 1. jaanuarini.
[RT I 2008, 23, 150- jõust. 01.07.2008]

(4) Integreeritud taimekaitse põhimõtteid kohaldatakse alates 2014. aasta 1. jaanuarist.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(5) Kasutuses olev taimekaitseseade, välja arvatud ripp-, poolripp-, haake- ja iseliikuv taimekaitseprits, peab olema läbinud esimese korralise tehnilise kontrolli 2016. aasta 26. novembriks.
[RT I, 25.11.2011, 3- jõust. 26.11.2011]

(6) Käesoleva seaduse § 87 lõikes 1 nimetatud taimekaitseseadme korralise tehnilise kontrolli läbimist tõendav dokument kehtib kuni järgmise korralise tehnilise kontrolli tähtaja saabumiseni.

[RT I, 05.11.2013, 1- jõust. 15.11.2013]

(7) Enne 2013. aasta 1. juulit Eesti Maaviljeluse Instituudi väljastatud tunnistused käesoleva seaduse § 87 lõikes 3 nimetatud töölase koolituse kohta jäävad kehtima.

[RT I, 05.11.2013, 1- jõust. 15.11.2013]

§ 112. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail.

(2) Käesoleva seaduse § 33 lõike 1 punkt 6 ning § 100 taimekaitseseadme korralise tehnilise kontrolli nõuete täitmata jätmise eest kehtestatud vastutuse osas jõustuvad 2006. aasta 1. jaanuaril.

¹ Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.07.2000, lk 1–112), muudetud direktiividega 2001/33/EÜ (EÜT L 127, 09.05.2001, lk 42–44), 2002/28/EÜ (EÜT L 77, 20.03.2002, lk 23–25), 2002/36/EÜ (EÜT L 116, 03.05.2002, lk 16–26), 2002/89/EÜ (EÜT L 355, 30.12.2002, lk 45–60), 2003/22/EÜ (ELT L 78, 25.03.2003, lk 10–11), 2003/47/EÜ (ELT L 138, 05.06.2003, lk 47–48), 2003/116/EÜ (ELT L 321, 06.12.2003, lk 36–40), 2004/31/EÜ (ELT L 85, 23.03.2004, lk 18–23), 2004/70/EÜ (ELT L 127, 29.04.2004, lk 97–103), 2004/102/EÜ (ELT L 309, 06.10.2004, lk 9–25), 2005/15/EÜ (ELT L 56, 02.03.2005, lk 12–13), 2005/16/EÜ (ELT L 57, 03.03.2005, lk 19–22), 2005/77/EÜ (ELT L 296, 12.11.2005, lk 17), 2006/14/EÜ (ELT L 34, 07.02.2006, lk 24–25), 2006/35/EÜ (ELT L 88, 25.03.2006, lk 9–12), 2007/41/EÜ (ELT L 169, 29.06.2007, lk 51–52), 2008/64/EÜ (ELT L 168, 28.06.2008, lk 31–35), 2008/109/EÜ (ELT L 319, 29.11.2008, lk 68–70), 2009/7/EÜ (ELT L 40, 11.02.2009, lk 12–18), 2009/118/EÜ (ELT L 239, 10.09.2009, lk 51–54), 2009/143/EÜ (ELT L 318, 04.12.2009, lk 23–24) ja 2010/1/EL (ELT L 7, 12.01.2010, lk 17–20) ning määrustega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, 16.05.2003, lk 1–35) ja (EÜ) nr 882/2004 (ELT L 165, 30.04.2004, lk 1–141);

komisjoni direktiiv 2004/103/EÜ, mis käsitleb nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodete identsus- ja fütosanitaarkontrolle, mida võib teha mujal kui ühenduse piiriületuskohas või selle läheduses, ning millega täpsustatakse nende kontrollidega seotud tingimusi (ELT L 313, 12.10.2004, lk 16–20);

komisjoni direktiiv 2004/105/EÜ, millega määratakse kindlaks ametlike fütosanitaarsertifikaatide või reeksporti fütosanitaarsertifikaatide näidised, mis peavad kolmandatest riikidest ja nõukogu direktiivis 2000/29/EÜ loetletud riikidest pärit taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega kaasas olema (ELT L 319, 20.10.2004, lk 9–14);

komisjoni direktiiv 2008/61/EÜ, millega kehtestatakse tingimused, mille alusel võib teatavaid nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ I–V lisa loetletud kahjulikke organisme, taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid tuua ühendusse või teatavate ühenduse kaitstavate aladele või nende piires vedada katsete tegemiseks, teaduslikel eesmärkidel ja sordivalikuks (ELT L 158, 18.06.2008, lk 41–55);

nõukogu direktiiv 69/464/EMÜ kartulivähi leviku tõkestamise kohta (EÜT L 323, 24.12.1969, lk 1–2);

nõukogu direktiiv 2007/33/EÜ, mis käsitleb kartuli-kiduussi tõrjet ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 69/465/EMÜ (ELT L 156, 16.06.2007, lk 12–22);

nõukogu direktiiv 2006/91/EÜ San José kilptäi tõrje kohta (ELT L 312, 11.11.2006, lk 42–44);

nõukogu direktiiv 74/647/EMÜ nelgimähkuri tõrje kohta (EÜT L 352, 28.12.1974, lk 41–42);

nõukogu direktiiv 93/85/EMÜ kartuli ringmädaniku kontrolli kohta (EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1–25), muudetud direktiiviga 2006/56/EÜ (ELT L 182, 04.07.2006, lk 1–43);

nõukogu direktiiv 98/57/EÜ haigusetikitaja *Ralstonia solanacearum*(Smith) Yabuuchi *et al.* kontrolli kohta (EÜT L 235, 21.08.1998, lk 1–39), muudetud direktiiviga 2006/63/EÜ (ELT L 206, 27.07.2006, lk 36–106);

komisjoni direktiiv 98/22/EÜ, milles sätestatakse miinimumnõuded kolmandatest riikidest toodavate taimede, taimsete saaduste ja muude toodete fütosanitaarkontrolli tegemiseks ühenduses mujal kui sihtkohas asuvates kontrollpunktides (EÜT L 126, 28.04.1998, lk 26–28);

komisjoni direktiiv 93/51/EMÜ, millega kehtestatakse eeskirjad teatavate taimede, taimsete saaduste või muude toodete liikumise kohta läbi kaitstud ala ning selliselt kaitstud alalt pärit ning sellel alal toimivate taimede, taimsete saaduste ja muude toodete liikumise kohta (EÜT L 205, 17.08.1993, lk 24–25);

komisjoni direktiiv 93/50/EMÜ, millega määratletakse teatavad direktiivi 77/93/EMÜ V lisa A osas loetlemata taimed, mille tootjad või tootmispiirkondades asuvad laod ja laomajandid peavad olema kantud ametlikku registrisse (EÜT L 205, 17.08.1993, lk 22–23);

komisjoni direktiiv 92/105/EMÜ, millega kehtestatakse teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude toodete ühenduse piires liikumisel kasutatavate taimepasside ühtlustamise ulatus ning taimepasside väljastamise üksikasjalik kord ja nende ümbervahetamise tingimused ja üksikasjalik kord (EÜT L 4, 08.01.1993, lk 22–25), muudetud direktiiviga 2005/17/EÜ (ELT L 57, 03.03.2005, lk 23–24);

komisjoni direktiiv 92/90/EMÜ, millega kehtestatakse taimede, taimsete saaduste ja muude toodete tootjate ja importijate kohustused ning nende registreerimise üksikasjad (EÜT L 344, 26.11.1992, lk 38–39);

komisjoni direktiiv 92/70/EMÜ, milles sätestatakse ühenduses kaitstud alade tunnustamiseks läbiviidavate vaatluste üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 250, 29.08.1992, lk 37–39);

komisjoni direktiiv 94/3/EÜ, millega sätestatakse menetlus kolmandatest riikidest pärinevate taimetervist otseselt ohustavate saadetiste või kahjulike organismide kinnipidamisest teavitamise kohta (EÜT L 32, 05.02.1994, lk 37–39);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71–86).
[RT I, 05.11.2013, 1- jõust. 01.06.2015]